

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี๒๕๖๗

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี 2567 มีการรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในจังหวัด ประกอบด้วย สถิติการให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ท้นต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อมกระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล สถานการณ์ทางสังคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานการณ์เร่งด่วน การขับเคลื่อนงานที่สำคัญตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในระดับพื้นที่ และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายได้รับทราบข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำนโยบาย แผนงาน โครงการ ตามบริบทพื้นที่

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี 2567 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ นำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบายแผนงานโครงการในการคุ้มครองป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่และกำหนดนโยบายแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานฯ ในครั้งนี้

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช

21 มิถุนายน 2567

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด คาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม และผลกระทบในเขตพื้นที่ นำประเด็นในพื้นที่และประเด็นเร่งด่วน แจ้งเตือนไปยังกลไกในของพื้นที่ นำไปสู่ การเฝ้าระวังภัยทางสังคม รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่ เนื้อหาประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 บทนำ รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด เนื้อหาประกอบด้วยสถิติการให้บริการ ที่เป็นปัจจุบัน ท้นต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อมกระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและข้อเสนอแนะ ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร มีเนื้อที่ประมาณ 6,214,064 ไร่ มี จำนวน 23 อำเภอ 184 ตำบล มีพื้นที่การปกครองโดยแบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 50 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 130 แห่ง รวมทั้งสิ้น 185 แห่ง จำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,540,953 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 760,886 คน เพศหญิง จำนวน 780,067 คน 296,885 คน ความหนาแน่น ของประชากร 154.99 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นช่วงอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 310,157 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 157,824 คน ช่วงอายุ 26 – 59 ปี จำนวน 759,825 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป 305,42 คน และอื่น ๆ จำนวน 7,665 คน

2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ มีหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ จำนวน 297 แห่ง มีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 3 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 19 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล 251 แห่ง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 23 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยสัดส่วน พยาบาลต่อประชากร 100,000 คน เพิ่มขึ้นเป็น 235 คน แพทย์ 211 คน ทันตแพทย์ 25 คน เภสัชกร 25 คน ต่อประชากร 100,000 คน มีเพียง และจำนวนเตียงในสถานพยาบาลจำนวนสูงสุด ในปี 2565 จำนวน 3,735 เตียง รองลงมา ปี 2564 จำนวน 3,416 เตียง และ ปี 2563 จำนวน 3,313 เตียง

2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ในปี 2564 จำนวน 122,494 บาท ค่า GPP จำนวน 122,494 บาท อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อหัว ร้อยละ 3.70 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำนวน 31,053 บาท และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำนวน 204,609 บาท แยกเป็น หนี้สินกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนสูงสุด 74,753 บาท รองลงมาคือ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อ บ้านและที่ดิน 67,572 บาท และเพื่อใช้ทำการเกษตร 30,391 บาท จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 354,906 คน เพศชาย 111,481 คน เพศหญิง 243,424 คน อัตราการว่างงาน จำนวน 12,574 คน เพศชาย 4,981 คน เพศหญิง 7,593 คน

2.4 ประเด็นด้านการศึกษา (ปีการศึกษา 1/2566) มีสถานศึกษาในระบบ นอกระบบ รายสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 1,626 แห่ง แยกเป็น สถานศึกษาในระบบ จำนวน 1,303 แห่ง และ สถานศึกษานอกระบบ จำนวน 23 แห่ง และเด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนสูงสุด 112,663 คน

รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 55,160 คน ต่ำสุดในระดับเตรียมอนุบาล จำนวน 17,185 คน โดยอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงสุด รองลงมาสถานศึกษาสังกัดเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ รวมทั้งสิ้น 1,325 แห่ง แยกเป็นสถานศึกษาในระบบ จำนวน 1,303 แห่ง และสถานศึกษานอกระบบ จำนวน 23 แห่ง

2.5 ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในปี 2566 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ จำนวนทั้งสิ้น 589 คน เพศชาย จำนวน 328 คน เพศหญิงจำนวน 178 คน อัตราคดี 38 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 45 ของประเทศ การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มีจำนวนรวม 1,969 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 1,136 คน เพศหญิง จำนวน 599 คน มีอัตราส่วน 128 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 39 ของประเทศ การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 29,475 คน มีอัตราส่วน 1,914 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 14 ของประเทศ

2.6 ด้านที่อยู่อาศัย ปี 2566 กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวน 165 แห่ง และสภาองค์กรชุมชน จำนวน 181 แห่ง ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนบ้านพอเพียงชนบทรวมทั้งสิ้น 2,342 แห่ง โดยสูงสุดในปี 2565 จำนวน 713 แห่ง รองลงมา ปี 2564 จำนวน 673 แห่ง และต่ำสุดในปี 2566 จำนวน 460 แห่ง

ส่วนที่ 3 สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด

3.1 ด้านเด็กและเยาวชน จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ มีเด็กและเยาวชนอายุ 0 – 6 ปี จำนวน 99,500 คน 7 – 17 ปี จำนวน 210,657 คน และ 18 – 25 ปี จำนวน 157,824 คน จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด ปี 2563 - 2566 มีแนวโน้มลดลงจนถึง 2565 โดยปี 2563 มีจำนวนเด็กแรกเกิด 13,653 คน อัตราร้อยละ 8.79 ในขณะที่ปี 2564 มีจำนวน 13,058 คน อัตราร้อยละ 8.44 ปี 2565 มีจำนวน 11,757 คน อัตราร้อยละ 7.61 และ ในปี 2566 เพิ่มขึ้น เป็น 12,200 คน อัตราร้อยละ 7.96 ข้อมูลร้อยละของเด็กอายุ 0 – 5 ปี และร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วนสูงสุดในปี 2565 เท่ากับ 65.31 รองลงมาโดยปี 2564 เท่ากับ 62.57 และต่ำสุดในปี 2563 เท่ากับ 59.80

3.2 ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว สัดส่วนประชากรเพศหญิง จำแนกกลุ่มอายุ ปี 2566 ส่วนใหญ่ ช่วงอายุ 26-59 ปี รองลงมา 60 ปีขึ้นไป และ ช่วงอายุ 0-17 ปี มีครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส จำนวน 5,437 ครอบครัว จดทะเบียนหย่า จำนวน 2,692 อัตราการหย่าร้างร้อยละ 49.51 ร้อยละของความเข้มแข็งในภาพรวม มีครอบครัวเสี่ยงร้อยละ 18.53 ครอบครัวทั่วไป ร้อยละ 513.47 และ ครอบครัวเข้มแข็ง ร้อยละ 30.00 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่าง ๆ ที่มีค่าร้อยละสูง 3 ลำดับแรก คือ ด้านสัมพันธภาพ ร้อยละ 77.27 ด้านการทำบาทบาทหน้าที่ของครอบครัว ร้อยละ 75.8 และ ด้านสุขภาพครอบครัว ร้อยละ 74.5

3.3 ด้านคนพิการ ในปี 2566 มีผู้พิการได้รับการจดทะเบียน จำนวน 56,532 คน จำแนกตามประเภทความพิการ 5 อันดับแรก คือ ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 27,841 คน รองลงมา ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 11,809 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 4,573 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 4,55 คน และทางการมองเห็น จำนวน 3,78 คน ปี 2565 มีจำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม จำนวนทั้งหมด 4,286 คน เป็นนักเรียนพิการที่เรียนอนุบาล จำนวน 11 คน ประถมศึกษา 3,083 คน

และมัธยมศึกษา 1,192 คน การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในอัตราสูงที่สุด จำนวน 2564 จำนวน 533 คน และมีอัตราการลดลงจนถึงปี 2566 จำนวน 163 คน

3.4 ด้านผู้สูงอายุ ในปี 2566 ข้อมูลผู้สูงอายุของจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 305,482 คน ส่วนใหญ่ช่วงอายุ 60 – 69 ปี จำนวน 157,979 คน รองลงมาช่วงอายุ 70 – 79 ปี จำนวน 90,530 คน และ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 56,973 คน ตามลำดับ โดยสัดส่วนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 305,482 คน ต่อประชากรรวมทั้งหมด จำนวน 1,540,953 จากข้อมูลที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ข้อมูลผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและเป็นผู้รับเงินเบี้ยความพิการ จำนวน 63 คน แยกเป็นชาย จำนวน 36 คน หญิง จำนวน 27 คน และมีจำนวนผู้แสดงความสามารถ 65 คน แยกเป็นด้านดนตรี 58 คน และด้านการแสดงนาฏศิลป์ จำนวน 7 คน และคนขอทาน จำนวน 63 คน มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) สหสม

3.6 ภาศึเครือข่าย/สวัสดิการสังคม ปี 2566 มีข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน 540 คน จำนวนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 52 แห่ง โรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน 56 แห่ง ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี จำนวน 6,414 คน การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก จำนวน 160 ราย และดำเนินการปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ปี 2565 มีอัตราสูงที่สุด จำนวน 89 ครัวเรือน และลดลงในปี 2566 จำนวน 68 ครัวเรือน อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จำนวน 11,973 คน

ส่วนที่ 4 สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues) ในระดับจังหวัด

4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่ ข้อมูลจากกลุ่มคนเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TPMAP โดยข้อมูลในปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า คนจน จำนวน 35,143 คน จากประชากรสำรวจ 877,006 คน ความยากจนสามารถวัดได้ 5 มิติ โดยที่คนจน 1 คน มีปัญหามากกว่า 1 ด้าน ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ จำนวน 3,277 คน ด้านการศึกษา จำนวน 78 คน ด้านสุขภาพ จำนวน 321 คน ด้านรายได้ จำนวน 31,270 คน และด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ จำนวน 197 คน มีจำนวนครัวเรือนเปราะบางทั้งหมด 32,220 ครัวเรือน

4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues

รายงานสถานการณ์พื้นที่ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues จังหวัด

1. สถาบันครอบครัวอ่อนแอ ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ พบว่า ยังมีคดีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าอาจดูว่าจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ยังไม่อยู่ในระดับที่เยอะมากเมื่อเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมดที่มีในจังหวัด แต่ถือว่าจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงในด้านต่าง ๆ

2. ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ ข้อมูลผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง ติดสังคม ปี 2563-2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง จำนวน 198,831 คน โดยแยกเป็นติดสังคม 189,713 คน ติดบ้าน จำนวน 7,608 คน และติดเตียงจำนวน 1,510 คน

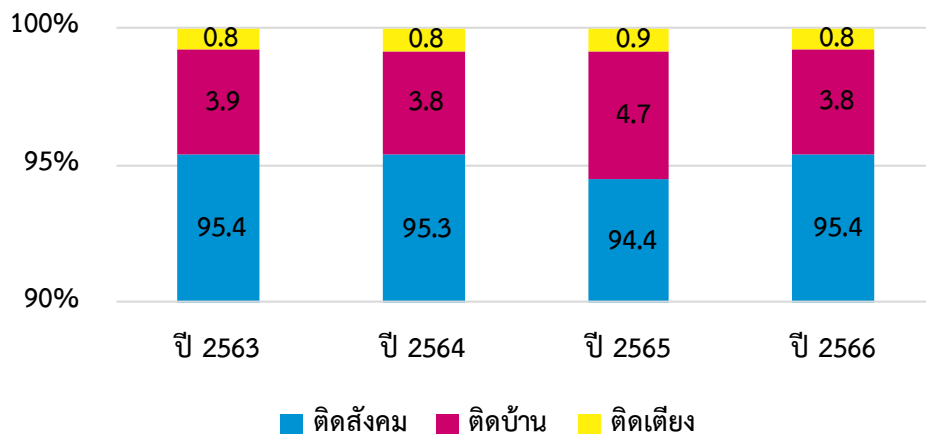
ตารางที่ 1 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ติดสังคม	182,804	173,600	173,774	189,713
ติดบ้าน	7,387	6,970	8,634	7,608
ติดเตียง	1,515	1,506	1,583	1,510
ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง	191,706	182,076	183,991	198,831

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

ข้อมูลผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง ติดสังคม ปี 2563-2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า จากการคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ของกระทรวงสาธารณสุข ทุกปีผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะติดสังคม ถึงร้อยละ 90 รองลงมาจะติดบ้านและติดเตียง แม้แนวโน้มผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงจะมีจำนวนน้อย แต่กลุ่มนี้ก็ถือเป็นกลุ่มที่เปราะบางที่ควรเฝ้าระวังและดูแลอย่างใกล้ชิด

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 1 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรพัฒนาฐานข้อมูลกลางที่บูรณาการร่วมกันทุกหน่วยงานตั้งแต่ระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เน้นด้านการพัฒนาสังคมเป็นหลักและแก้ไขปัญหาทางสังคมร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือการดำเนินงานในประเด็นทางสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้น
- 2) ควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดช่วงวัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง
- 3) ศึกษาแนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม โดยนำบริบทความเสี่ยงอื่น ๆ มาร่วมวิเคราะห์ อาทิ การวิเคราะห์กลุ่มคนเปราะบางในสังคม เพื่อวางแผนช่วยเหลือดูแลให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

- 1) ควรสนับสนุนให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้นำการขับเคลื่อนงาน สถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ รวมทั้งภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- 2) พัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดทำสถานการณ์ทางสังคม ในระดับพื้นที่ให้เป็นระบบเดียวกันทุกพื้นที่แม้จะมีบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน
- 3) ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ให้ความสำคัญของการนำข้อมูล สถานการณ์ทางสังคมไปเป็นแนวทาง มาตรการ ปรับใช้ในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือ ประชาชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 4) ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม อาทิ ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมในอนาคต

สารบัญ

คำนำ	1
บทสรุปผู้บริหาร.....	2
สารบัญ	7
สารบัญตาราง	11
สารบัญภาพ	13
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	15
1.1 หลักการและเหตุผล	15
1.2 วัตถุประสงค์.....	16
1.3 วิธีการดำเนินงาน	16
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน	18
2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร.....	18
2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	18
2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ	18
2.1.3 พื้นที่การปกครอง.....	19
2.1.4 โครงสร้างประชากร	20
2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ.....	21
2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข	21
2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข	21
2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย.....	23
2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน	26
2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และการขยายตัว.....	26
2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม.....	27

2.3.3	ภาวะการมีงานทำ.....	28
2.3.4	ผู้ประกันตน	31
2.4	ประเด็นด้านการศึกษา	32
2.4.1	สถานศึกษา.....	32
2.4.2	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	32
2.4.3	กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา	33
2.4.4	ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	35
2.5	ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	36
2.5.1	การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด	36
2.5.2	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	38
2.5.3	อุบัติเหตุทางถนน	38
2.6	ด้านที่อยู่อาศัย	39
ส่วนที่ 3	สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม.....	41
3.1	ด้านเด็กและเยาวชน.....	41
3.1.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน	41
3.1.2	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	44
3.1.2.1	เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง.....	44
3.1.2.2	แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว	46
3.1.2.3	พฤติกรรมเด็กและเยาวชน.....	48
3.1.3	เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน.....	49
3.2	ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว.....	51
3.2.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	51
3.2.2	ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	53
3.2.3	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	55
3.2.3.1	สตรีกลุ่มเปราะบาง	55

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ	57
3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	58
3.3 ด้านผู้สูงอายุ.....	58
3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ	58
3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น.....	59
3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม	59
3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ.....	60
3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ.....	61
3.4 ด้านคนพิการ.....	63
3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ	63
3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น.....	65
3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ	65
3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ.....	66
3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ	67
3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง	69
3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	69
3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	70
ส่วนที่ 4 สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues)	73
4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่.....	73
4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน.....	73
4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	74
4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues	75
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม.....	77
ส่วนที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	79
6.1 บทสรุป	79

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	84
6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด	84
ภาคผนวก	85

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดสังคม ติดเตียง	5
ตารางที่ 2	พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร.....	18
ตารางที่ 3	พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	21
ตารางที่ 4	หน่วยบริการด้านสาธารณสุข.....	22
ตารางที่ 5	จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่.....	23
ตารางที่ 6	สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก.....	24
ตารางที่ 7	สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก	25
ตารางที่ 8	อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร.....	25
ตารางที่ 9	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ	27
ตารางที่ 10	อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	27
ตารางที่ 11	ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม.....	28
ตารางที่ 12	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน	29
ตารางที่ 13	จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40.....	32
ตารางที่ 14	สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด.....	33
ตารางที่ 15	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
ตารางที่ 16	จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส.....	35
ตารางที่ 17	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน	35
ตารางที่ 18	สาเหตุของการออกกลางคัน	36
ตารางที่ 19	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code).....	36
ตารางที่ 20	การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	37
ตารางที่ 21	การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	38
ตารางที่ 22	การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	38
ตารางที่ 23	กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน	40
ตารางที่ 24	จำนวนเด็กแรกเกิด	43
ตารางที่ 25	จำนวนเด็กกำพร้า.....	46
ตารางที่ 26	สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก	46
ตารางที่ 27	แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิ์เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	47
ตารางที่ 28	เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท	50
ตารางที่ 29	สภาเด็กและเยาวชน.....	50
ตารางที่ 30	เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	50
ตารางที่ 31	ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก.....	51

ตารางที่ 32	สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	51
ตารางที่ 33	ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566.....	52
ตารางที่ 34	จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว.....	54
ตารางที่ 35	จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	54
ตารางที่ 36	ประเภทสาเหตุการทำความรุนแรง	55
ตารางที่ 37	อัตราการว่างงานในสตรี	56
ตารางที่ 38	สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	58
ตารางที่ 39	เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว.....	58
ตารางที่ 40	สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร	59
ตารางที่ 41	การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง.....	60
ตารางที่ 42	ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน	61
ตารางที่ 43	การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	62
ตารางที่ 44	เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ.....	62
ตารางที่ 45	คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ	65
ตารางที่ 46	จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม	65
ตารางที่ 47	จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	66
ตารางที่ 48	การรับคนพิการเข้าทำงาน	66
ตารางที่ 49	เครือข่ายด้านคนพิการ.....	67
ตารางที่ 50	การจัดบริการสำหรับคนพิการ	68
ตารางที่ 51	จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท	69
ตารางที่ 52	จำนวนคนขอทาน.....	70
ตารางที่ 53	เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	70
ตารางที่ 54	องค์กรพัฒนาเอกชน.....	71
ตารางที่ 55	องค์กรภาคประชาชน	71
ตารางที่ 56	กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ	73
ตารางที่ 57	ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	74

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง.....	5
ภาพที่ 2 จำนวนประชากร ปี 2566	20
ภาพที่ 3 สัดส่วนประชากร ปี 2566.....	21
ภาพที่ 4 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์	22
ภาพที่ 5 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล.....	22
ภาพที่ 6 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม	25
ภาพที่ 7 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย.....	25
ภาพที่ 8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	26
ภาพที่ 9 รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน.....	27
ภาพที่ 10 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค.....	28
ภาพที่ 11 จำนวนกำลังแรงงาน.....	29
ภาพที่ 12 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	29
ภาพที่ 13 จำนวนผู้ว่างงาน.....	30
ภาพที่ 14 อัตราการว่างงาน.....	30
ภาพที่ 15 จำนวนแรงงานนอกระบบ.....	31
ภาพที่ 16 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ	31
ภาพที่ 17 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ.....	33
ภาพที่ 18 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป.....	36
ภาพที่ 19 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	38
ภาพที่ 20 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน	38
ภาพที่ 21 จำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน	39
ภาพที่ 22 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท	40
ภาพที่ 23 ครัวเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง.....	40
ภาพที่ 24 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ	41
ภาพที่ 25 อัตราเด็กแรกเกิด.....	42
ภาพที่ 26 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน	43
ภาพที่ 27 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก.....	43
ภาพที่ 28 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด.....	44
ภาพที่ 29 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์.....	45

ภาพที่ 30 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์.....	45
ภาพที่ 31 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน	46
ภาพที่ 32 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี.....	47
ภาพที่ 33 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ.....	48
ภาพที่ 34 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน	49
ภาพที่ 35 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน	50
ภาพที่ 36 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ.....	51
ภาพที่ 37 ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง	52
ภาพที่ 38 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม.....	53
ภาพที่ 39 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ.....	53
ภาพที่ 40 ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	54
ภาพที่ 41 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง.....	56
ภาพที่ 42 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง	56
ภาพที่ 43 จำนวนแรงงานในระบบ.....	57
ภาพที่ 44 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย.....	57
ภาพที่ 45 จำนวนผู้สูงอายุ	59
ภาพที่ 46 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง	60
ภาพที่ 47 ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ.....	61
ภาพที่ 48 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี	62
ภาพที่ 49 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	63
ภาพที่ 50 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ.....	63
ภาพที่ 51 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน	64
ภาพที่ 52 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน.....	64
ภาพที่ 53 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน	67
ภาพที่ 54 การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.....	68
ภาพที่ 55 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	68
ภาพที่ 56 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	69
ภาพที่ 57 อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อครัวเรือน.....	70
ภาพที่ 58 องค์กรสาธารณประโยชน์.....	72
ภาพที่ 59 องค์กรสวัสดิการชุมชน.....	72

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการบูรณาการ โดยกำหนดว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ หรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” (มาตรา 10 วรรค 1) ในทางปฏิบัติแม้ว่าจะมีความพยายามในการบริหารแบบบูรณาการในภารกิจที่มีความสำคัญ หลายเรื่อง แต่ยังคงเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติในหลายๆ ภารกิจ เป็นผลให้เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก การปฏิรูประบบงบประมาณประเทศจาก “ระบบงานงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์” สู่ “ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่” (Area-Based Budgeting: ABB) ซึ่งเป็นแนวคิดของการทำงานงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) โดยมีการฟังเสียงประชาชนในพื้นที่ มีกระบวนการทำแผนพัฒนาจากล่างขึ้นบนตั้งแต่แผนชุมชนจนถึงแผนจังหวัด และให้หน่วยงานทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นร่วมกันกลั่นกรอง ทำให้งบประมาณสามารถใช้ให้ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้งบประมาณแผ่นดิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการตนเอง การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล การควบคุมพฤติกรรมนักการเมืองโดยประชาชนในพื้นที่และการบูรณาการการทำงานของหน่วย Function และหน่วย Area ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งตามแผนปฏิรูปกำหนดให้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัด ในฐานะหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านสังคม พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านสังคมจากหน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งผลักดันให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งสู่สังคมคุณภาพบนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกันสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ประจำปี 2567 ขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูลในห้วงปี 2563 ถึง 2566 เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในจังหวัด ประกอบด้วยสถิติการให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ท้นต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อม กระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 2) เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 3) เพื่อนำประเด็นในพื้นที่และประเด็นเร่งด่วน Hot Issues แจ้งเตือนไปยังกลไกในเขตพื้นที่ นำไปสู่การเฝ้าระวังภัยทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

1.3 วิธีการดำเนินงาน

- 1) ร่วมกำหนดรายการข้อมูลในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม กับกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 1 – 11 ด้วยวิธีการสำรวจผ่านระบบ Google Forms
- 2) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำกรอบแนวทางและวางแผนจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง พม. หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่าภายใต้กระทรวง พม. สสว. 1 – 11 และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานผู้ทำการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลพิจารณารายการข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม คำนิยามหรือคำอธิบาย และประเด็นเชิงลึกด้านการจัดเก็บ
- 3) รวบรวมข้อมูลสถิติทั้งในรูปแบบ Open data และข้อมูลที่ต้องทำหนังสือขอข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลครบถ้วนตามรายการข้อมูลฯ ที่กำหนด
- 4) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อให้คณะกรรมการวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ทางสังคม พิจารณารูปแบบการนำเสนอรายงานฯ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงรายงานสถานการณ์ทางสังคม ให้มีความน่าเชื่อถือ
- 5) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำรายงานฯ ประจำปี 2567 พร้อมมีหนังสือแจ้งเวียนเพื่อนำส่งข้อมูลเพื่อดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม 2567 ระดับจังหวัด
- 6) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด
- 7) นำเสนอรายงานฯ ให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 – 11 เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดและขับเคลื่อนโครงการระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด รวมถึงนำเสนอรายงานฯ ให้กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลภาพรวมรายงานสถานการณ์ทางสังคม ระดับประเทศ
- 8) นำเสนอรายงานสถานการณ์ทางสังคม เพื่อผู้ว่าราชการจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด เช่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (กสจ.) รับรองหรือรับทราบ

- 9) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อส่วนราชการระดับจังหวัด อปท. และ เครือข่าย เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดทำรายงานฯ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนได้สามารถศึกษาข้อมูลได้

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม
- 2) หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัดสามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการในการคุ้มครองป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่และหน่วยงานระดับกระทรวงสามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญ และกำหนดนโยบายแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 780 กิโลเมตรมีเนื้อที่ประมาณ 9,942,502 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6,214,064 ไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 2 ของภาคใต้ และอันดับที่ 16 ของประเทศ หรือประมาณร้อยละ 1.98 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ที่ตั้งของจังหวัด ตั้งอยู่ที่ประมาณละติจูด 9 องศาเหนือ และลองจิจูด 10 องศาตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดจังหวัดตรัง พัทลุง และจังหวัดสงขลา
ทิศตะวันออก	ติดอ่าวไทย ซึ่งมีฝั่งทะเลยาว 225 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่

ตารางที่ 2 พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร	ความหนาแน่นของประชากร*	จำนวนครัวเรือน**
นครศรีธรรมราช	9,942.50	1,540,953	154.99	321,755

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*ความหนาแน่นของประชากร (ตร.กม./คน)

**ข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (2566)

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศ ของจังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกันไปตามลักษณะ ของเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเทือกเขาที่มีความยาวตามแนวยาวของคาบสมุทร เป็นผลให้ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1) บริเวณเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตั้งแต่ตอนเหนือของจังหวัดลงไปถึงใต้สุด ได้แก่ อำเภอลิขิต อำเภอนอม อำเภอนาทวี อำเภอนครศรีธรรมราช อำเภอลานสกา อำเภอพรหมคีรี อำเภอรัตนบุรี อำเภอชะอวด อำเภอจุฬาภรณ์ และอำเภอพระพรหม ในเขตเทือกเขามีภูเขาสูงสุดในจังหวัด คือ เขาหลวง ซึ่งสูงประมาณ 1,835 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

2) บริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก ได้แก่บริเวณเทือกเขาตอนกลางไปทางตะวันออกถึงฝั่งทะเลอ่าวไทย จำแนกได้เป็น 2 ตอน คือ ตั้งแต่อำเภอนครศรีธรรมราช ลงไปทางใต้ ที่มีความกว้างจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไปถึงชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร และอำเภอชะอวด และอีกบริเวณหนึ่ง คือตั้งแต่อำเภอนาทวีขึ้นไปทางทิศเหนือ อำเภอที่อยู่ในเขตพื้นที่ราบด้านนี้คือ อำเภอนอม อำเภอลิขิต อำเภอนาทวี

3) บริเวณที่ราบด้านตะวันตก ได้แก่บริเวณที่ราบระหว่างเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาบรรทัด ซึ่งมีลักษณะเป็นเนินเขาอยู่เป็นแห่งๆ อำเภอที่อยู่ที่นี่คือ อำเภอพิปูน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอฉวาง อำเภอนาบอนอำเภอบางขัน อำเภอถ้ำพรรณรา และอำเภอทุ่งสง สายน้ำสำคัญ ได้แก่ แหล่งต้นน้ำของแม่น้ำตาปี

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดนครศรีธรรมราช จากสภาพที่ตั้งใกล้เส้นศูนย์สูตร มีภูเขาและเป็นคาบสมุทรทั้ง 2 ด้าน กล่าวคือ ด้านตะวันออกเป็นทะเลจีนใต้ มหาสมุทรแปซิฟิก ด้านตะวันตก เป็นทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดีย ทำให้ นครศรีธรรมราช ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดียและพายุหมุนเขตร้อน จากทะเลจีนใต้ สลับกัน ดังนี้

1) ลมมรสุม ในแต่ละปี จังหวัดนครศรีธรรมราชจะได้รับอิทธิพลของลมมรสุม ดังนี้

1.1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมนี้มีทิศทางพัดผ่านมหาสมุทรอินเดียและ ทะเลอันดามัน เข้าสู่ประเทศไทย บริเวณชายฝั่งตะวันตกจึงมีฝนตกชุก ในส่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น เนื่องจากมีเทือกเขาทางตะวันตกและตอนกลางเป็นแนวกันทิศทางลม ทำให้ฝนตกไม่มากนัก อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะอยู่ในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

1.2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมนี้พัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ ทำให้เกิดฝนตกชุก ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด ตั้งอยู่ในด้านรับลมของเทือกเขา อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะทำให้ฝนตกมากในช่วงประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

2) พายุหมุนเขตร้อน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อลักษณะอากาศของจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวคือ พายุหมุนเขตร้อนเป็นระบบความกดอากาศต่ำที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 2 องศา ละติจูด ก่อตัวขึ้นเหนือบนน้ำในเขตร้อนระหว่างละติจูด ประมาณ 5-20 องศาเหนือ โดยไม่มีระบบแนวปะทะเข้ามาเกี่ยวข้องและมีการหมุนเวียนชัดเจน ซึ่งตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้แบ่งชนิดของพายุหมุนเขตร้อนตามความรุนแรง ดังต่อไปนี้

2.1) พายุดีเปรสชัน เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่มีความเร็วสูงสุด ใกล้ศูนย์กลางที่ผิวพื้น ไม่เกิน 34 นอต (63 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

2.2) พายุโซนร้อน เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง ที่ผิวพื้น ตั้งแต่ ระหว่าง 34-63 นอต (63-117 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

2.3) พายุไต้ฝุ่น เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่มีความเร็วสูงสุดใกล้ศูนย์กลางที่ผิวพื้น ตั้งแต่ 64 นอต (118 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ขึ้นไป

2.1.3 พื้นที่การปกครอง

ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่การปกครอง โดยแบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 50 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 130 แห่ง

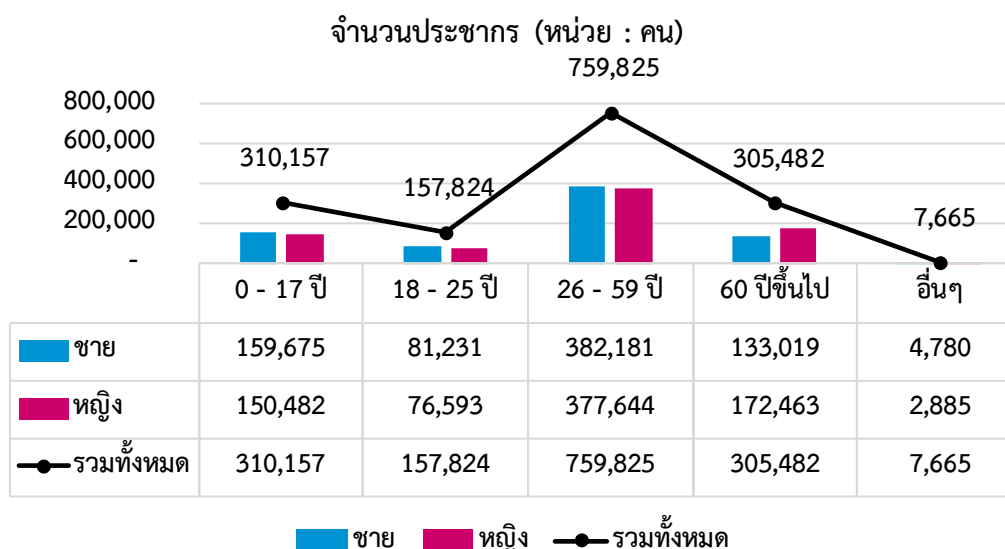
ตารางที่ 3 พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1
เทศบาลนคร	1
เทศบาลเมือง	3
เทศบาลตำบล	50
องค์การบริหารส่วนตำบล	130
รวมทั้งหมด	185

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2566)

2.1.4 โครงสร้างประชากร

ข้อมูลจากทะเบียน ในปี 2566 จังหวัดนครศรีธรรมราชมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,540,953 คน แบ่งเป็น วัยเด็ก 0 - 17 ปี จำนวน 310,157 คน วัยแรงงานช่วงแรก 18 - 25 ปี จำนวน 157,824 คน วัยแรงงานช่วงปลาย 26 - 59 ปี จำนวน 759,825 คน และวัยผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 305,482 คน อื่น ๆ จำนวน 7,665 คน

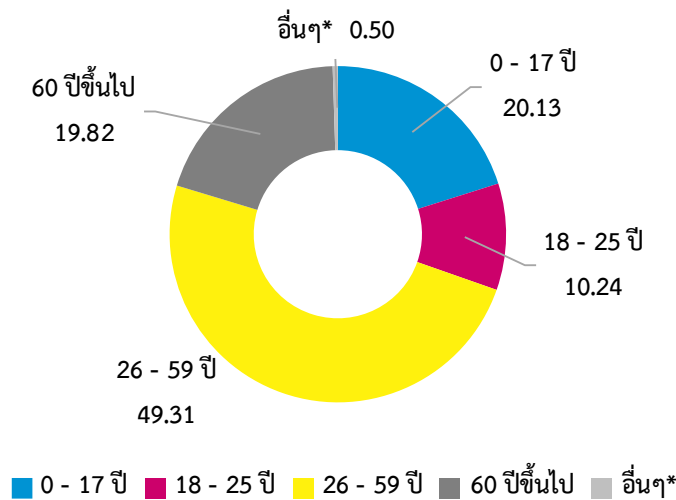
ภาพที่ 2 จำนวนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*อื่นๆ (รวมจันทร์คดี/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

จากการเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรโดยแยกตามช่วงอายุของจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น พบว่า สัดส่วนประชากรในช่วงอายุ 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ช่วงอายุ 26 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.31 อันดับที่ 2 ช่วงอายุ 0 - 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.13 และอันดับที่ 3 อายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.82

สัดส่วนประชากร (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 3 สัดส่วนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*อื่นๆ (รวมजनทรคติ/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ

2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข

เมื่อพิจารณาหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ พบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 3 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 19 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 251 แห่ง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 23 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ

ตารางที่ 4 หน่วยบริการด้านสาธารณสุข

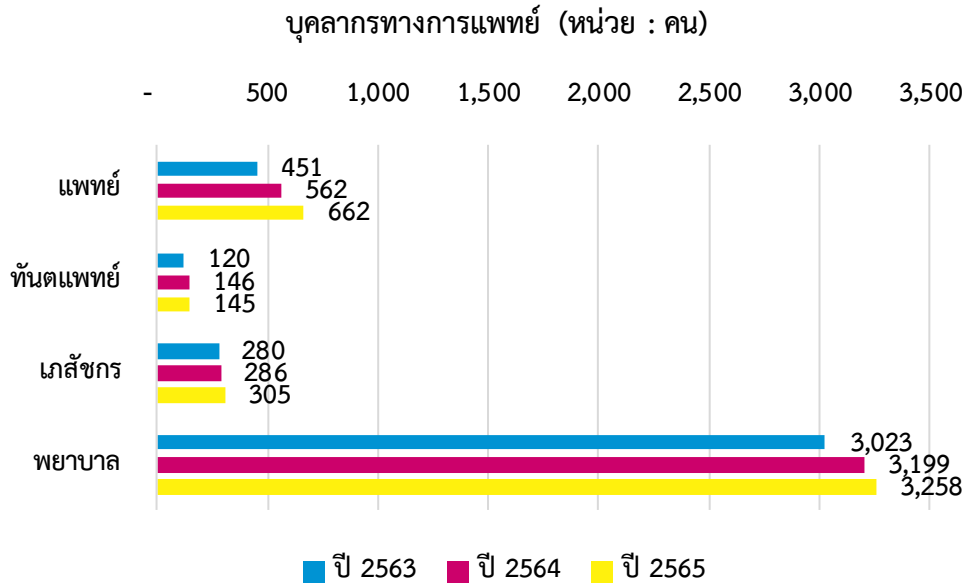
หน่วยบริการสาธารณสุข	จำนวน (แห่ง)
โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)	1
โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)	3
โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)	19
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	251
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	23

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข

(1) บุคลากรทางการแพทย์

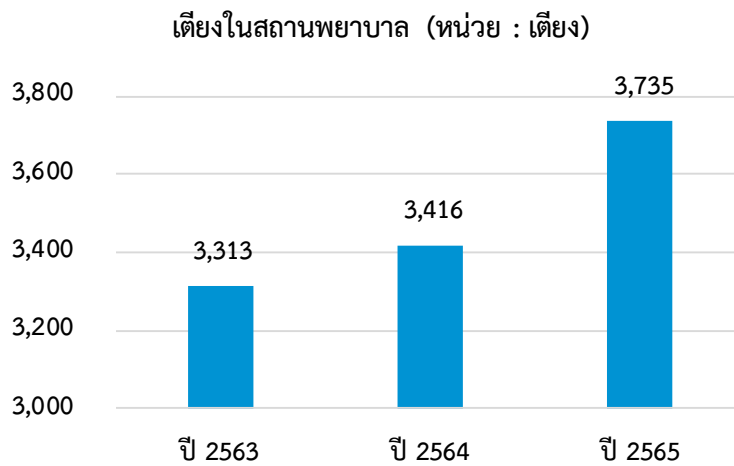
จากการเปรียบเทียบสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ในปี 2563 ถึงปี 2565 พบว่า บุคลากรทางการแพทย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะพยาบาลมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 231 คน แพทย์ เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 211 คน เภสัชกรเพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 25 คน และทันตแพทย์เพิ่มขึ้น จำนวน 25 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคลากรทางการแพทย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในการให้บริการประชาชน

ภาพที่ 4 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) เติงในสถานพยาบาล

ข้อมูลเติงในสถานพยาบาล ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี 2563 – 2565 พบว่า จำนวนเติงในสถานพยาบาลจำนวนสูงสุด ในปี 2565 จำนวน 3,735 เติง รองลงมา ปี 2564 จำนวน 3,416 เติง และ ปี 2563 จำนวน 3,313 เติง

ภาพที่ 5 จำนวนเติงในสถานพยาบาล
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

ข้อมูลจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพสาธารณสุข ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จาก กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ปี 2566 พบว่า จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ จำนวน 38,940 คน สัดส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 ต่อจำนวนประชากรกลางปี 2566 (คน) 1,540,041 คน สัดส่วนประชากร 40 คน

ตารางที่ 5 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

จังหวัด	จำนวน อสม. (คน)	ประชากรกลางปี 2566 (คน)	สัดส่วนต่อประชากร*
นครศรีธรรมราช	38,940	1,540,041	40

ที่มา : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (2566)

*สัดส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน)

2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย

(1) สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

ข้อมูลสาเหตุการตาย 5 อันดับแรก ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 พบว่า สาเหตุการตายอันดับ 1 เกิดจากอาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 3,008 คน รองลงมา โรกระบบประสาทอื่น ๆ จำนวน 1,585 คน โรคหลอดเลือดสมอง จำนวน 847 คน โรคหัวใจขาดเลือด จำนวน 824 คน และ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 779 คน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 6 สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุการตาย	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	3,008
อันดับที่ 2	โรกระบบประสาทอื่น ๆ	1,585
อันดับที่ 3	โรคหลอดเลือดสมอง	847
อันดับที่ 4	โรคหัวใจขาดเลือด	824
อันดับที่ 5	โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	779

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับ

ข้อมูลสาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 พบว่า สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด อันดับที่ 1 โรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภท และโรคหลงผิด จำนวน 9,949 คน รองลงมา โรคประสาท ความผิดปกติที่สัมพันธ์กับความเครียด และโรคโซมาโตฟอร์ม จำนวน 9,261 คน ความผิดปกติทางอารมณ์ จำนวน 8,234 คน โรคจิตเภท จำนวน 7,174 คน และ โรคซึมเศร้า จำนวน 7,029 คน

ตารางที่ 7 สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุ	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	โรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภท และโรคหลงผิด	9,949
อันดับที่ 2	โรคประสาท ความผิดปกติที่สัมพันธ์กับความเครียด และโรคโซมาโตฟอร์ม	9,261
อันดับที่ 3	ความผิดปกติทางอารมณ์	8,234
อันดับที่ 4	โรคจิตเภท	7,174
อันดับที่ 5	โรคซึมเศร้า	7,029

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

ข้อมูลอัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 พบว่า อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร 100,000 คน อัตราป่วยรายใหม่ 149 โดยผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 จำนวน 26,855 คน และผู้ป่วยรายใหม่ในปี 2566 จำนวน 2,302 คน รวมเป็นผู้ป่วยเก่าและใหม่ทั้งหมดจำนวน 29,157 คน

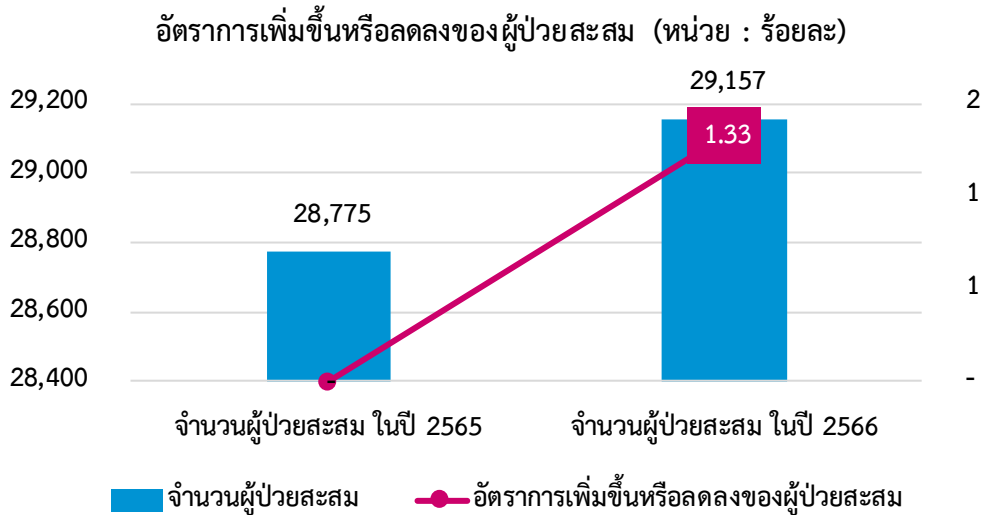
ตารางที่ 8 อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร

จังหวัด	ผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566	รวมผู้ป่วยเก่าและใหม่ทั้งหมด	อัตราป่วยรายใหม่*
นครศรีธรรมราช	26,855	29,157	149
	ผู้ป่วยรายใหม่ในปี 2566		
	2,302		

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราป่วยเป็นโรคซึมเศร้ารายใหม่ ต่อประชากร 100,000 คน

ข้อมูลอัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566) พบว่า ในปี 2566 มีอัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม จำนวน 29,157 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33 ต่อประชากร 100,000 คน และจำนวนผู้ป่วยสะสมปี 2565 จำนวน 28,775 คน

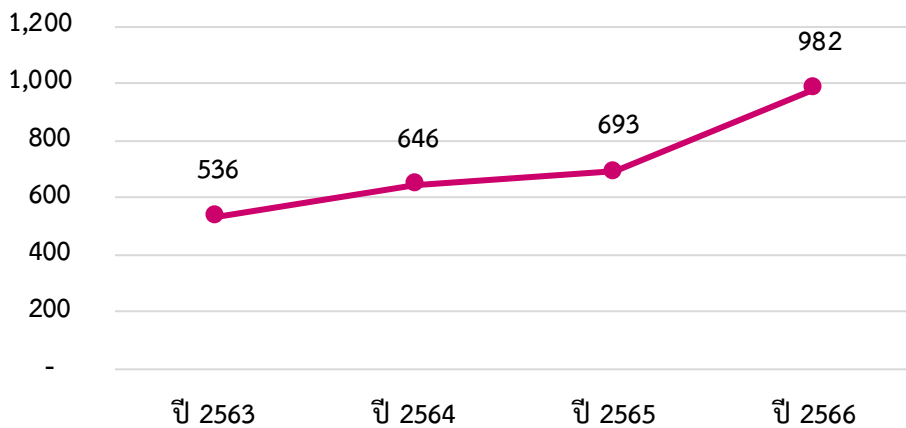
ภาพที่ 6 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) การพยายามฆ่าตัวตายและการฆ่าตัวตายสำเร็จ

ข้อมูลจำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่าจำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายสูงสุดในปี 2566 จำนวน 982 คน รองลงมา ปี 2565 จำนวน 693 คน ปี 2564 จำนวน 646 คน และ ปี 2563 จำนวน 536 คน

ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย (หน่วย : คน)

ภาพที่ 7 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

ข้อมูลอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จของจังหวัดนครศรีธรรมราช จาก ระบบ Health KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 พบว่า อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 172 คน อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จร้อยละ 11.14 ต่อประชากร 100,000 คน โดยเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ระบุว่า อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ จะต้องไม่เกิน 8.00

ตารางที่ 9 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ

จังหวัด	ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ (คน)	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ*	เกณฑ์เป้าหมาย**
นครศรีธรรมราช	172	11.14	ไม่เกิน 8.00 คน

ที่มา : ระบบ Health KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ต่อประชากร 100,000 คน

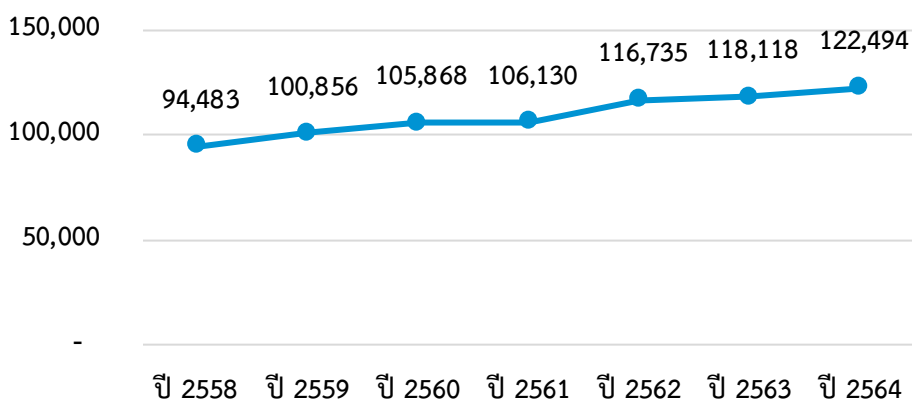
**เกณฑ์เป้าหมายตาม KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และการขยายตัว

ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว จังหวัดนครศรีธรรมราช จาก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี 2558 – 2559 พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 มีจำนวนสูงสุด จำนวน 122,494 บาท รองลงมา ปี 2563 จำนวน 118,118 บาท ปี 2562 จำนวน 116,735 บาท และต่ำสุดในปี 2558 จำนวน 94,483 บาท

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : บาท)

ภาพที่ 8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

ข้อมูลอัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2564 พบว่า การขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ค่าGPP ปี 2563 จำนวน 118,118 บาท และค่า GPP ปี 2564 จำนวน 122,494 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตารางที่ 10 อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

จังหวัด	GPP ปี 2563	GPP ปี 2564	การขยายหรือหดตัว*
นครศรีธรรมราช	118,118	122,494	3.70

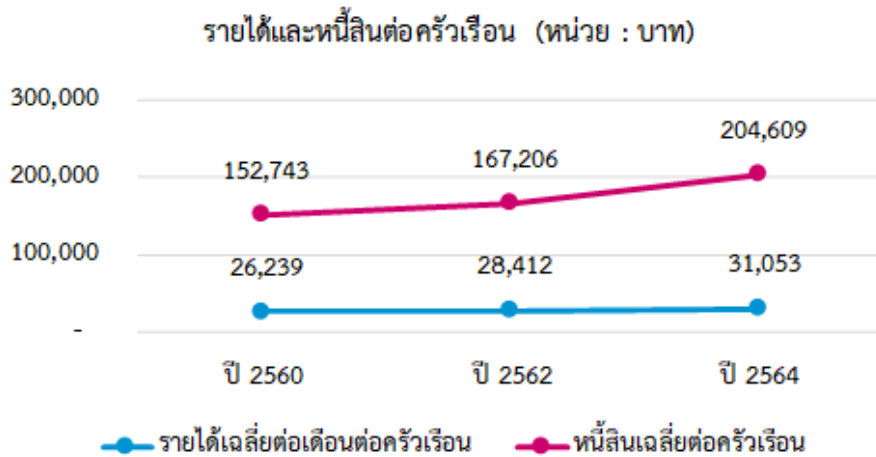
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

*อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : ร้อยละ)

2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม

(1) รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

ข้อมูลรายได้และหนี้สินของครัวเรือนของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี 2560 – 2564 จะพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนสูงสุดในปี 2564 จำนวน 31,053 บาท รองลงมา ปี 2562 จำนวน 28,412 บาท และต่ำสุดในปี 2560 จำนวน 26,239 บาท ทั้งนี้หนี้สินต่อครัวเรือนสูงสุดในปี 2564 จำนวน 204,609 บาท รองลงมาปี 2562 จำนวน 167,206 บาท และต่ำสุดในปี 2560 จำนวน 152,743

ภาพที่ 9 รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(2) หนี้สินและประเภทของหนี้สิน

ข้อมูลประเภทหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2564 พบว่า ประเภทหนี้สินทั้งสิ้น 204,609 บาท โดยสูงสุดเป็นหนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน จำนวน 74,753 บาท รองลงมาคือ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน 67,572 บาท และเพื่อใช้ทำการเกษตร 30,391 บาท และต่ำสุดเป็นหนี้สินอื่น ๆ จำนวน 798 บาท

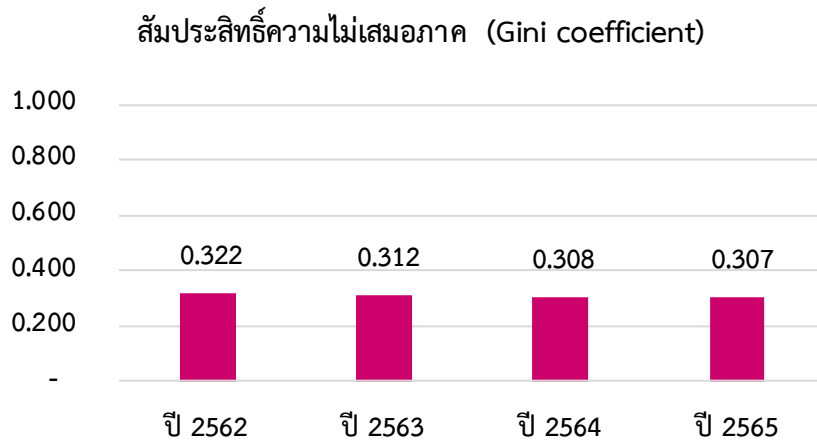
ตารางที่ 11 ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

ประเภทของหนี้สิน	บาท
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	74,753
เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	16,829
เพื่อใช้ทำการเกษตร	30,391
เพื่อใช้ในการศึกษา	14,266
เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	67,572
หนี้สินอื่น ๆ	798
หนี้สินทั้งสิ้น	204,609

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(3) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

ข้อมูลสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของจังหวัดนครศรีธรรมราช ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี 2562 – 2565 พบว่า สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) มีแนวโน้มลดลงทุกปี ความเสมอภาคของรายจ่าย โดยปี 2562 ร้อยละ 0.322 ปี 2563 ร้อยละ 0.312 ปี 2564 ร้อยละ 0.308 และต่ำสุดในปี 2565 ร้อยละ 0.307 ตามลำดับ

ภาพที่ 10 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) ครัวเรือนที่มีการออมเงิน

ข้อมูลร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจของกรมการพัฒนาชุมชน ปี 2566 พบว่า ทั้งหมด 321,755 ครัวเรือน ครัวเรือนที่มีการออมเงิน จำนวน 310,604 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 96.53

ตารางที่ 12 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน

จังหวัด	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีการออมเงิน	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน
นครศรีธรรมราช	321,755	310,604	96.53

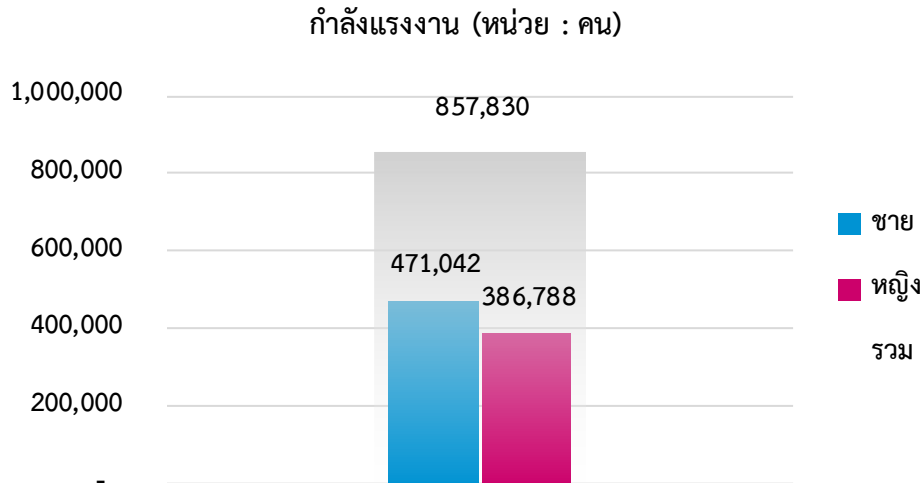
ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

หมายเหตุ เป็นข้อมูลจากการสำรวจเท่านั้น

2.3.3 ภาวะการมีงานทำ

(1) กำลังแรงงาน

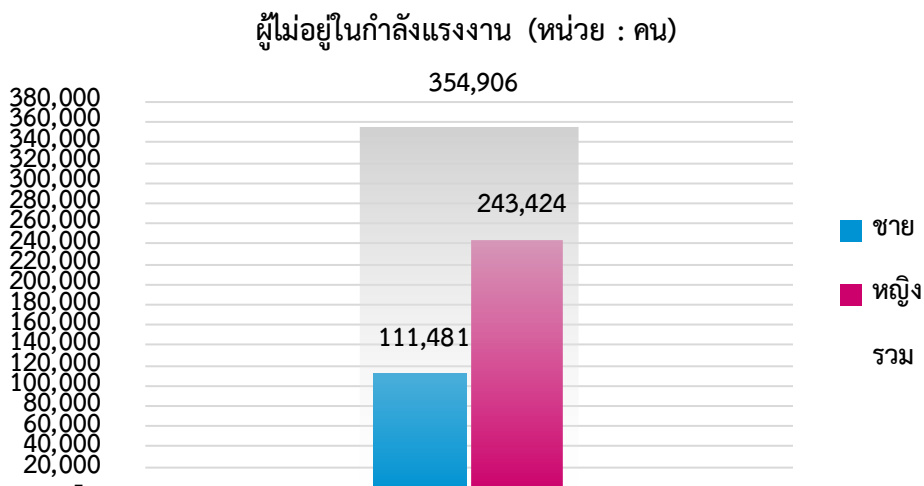
ข้อมูลสถานการณ์กำลังแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี 2566 มีกำลังแรงงาน จำนวน 857,830 คน เพศชาย 471,042 คน เพศหญิง 386,788 คน โดยทุกปีสัดส่วนกำลังแรงงานชายสูงกว่ากำลังแรงงานหญิง

ภาพที่ 11 จำนวนกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

ข้อมูลจำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2566 พบว่า จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 354,906 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 111,481 คน เพศหญิง จำนวน 243,424 คน โดยสัดส่วนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานหญิงสูงกว่ากำลังแรงงานชาย

ภาพที่ 12 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

(2) การว่างงาน

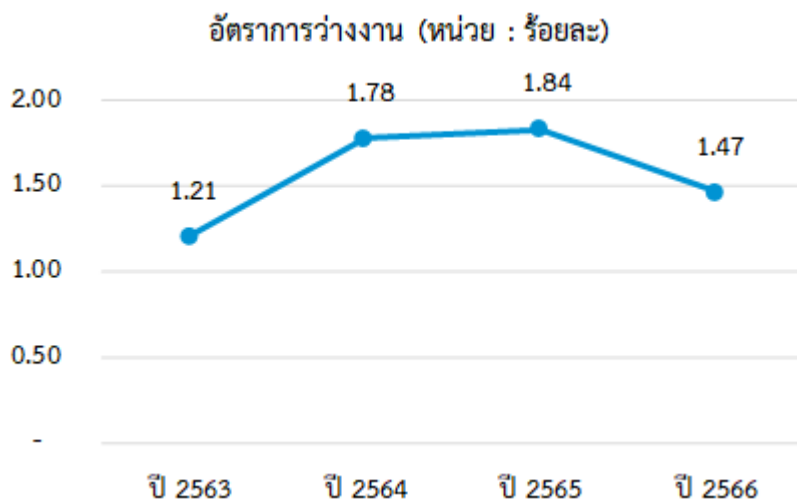
ข้อมูลผู้ว่างงาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2566 พบว่า จำนวนผู้ว่างงานทั้งสิ้น 12,574 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 4,981 คน และเพศหญิง 7,593 คน โดยสัดส่วนผู้ว่างงานเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

ภาพที่ 13 จำนวนผู้ว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

ข้อมูลอัตราการว่างงาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า อัตราการว่างงานสูงสุดใน ปี 2565 ร้อยละ 1.84 รองลงมา ปี 2564 ร้อยละ 1.78 ปี 2566 ร้อยละ 1.47 และต่ำสุดในปี 2521 ร้อยละ 1.21

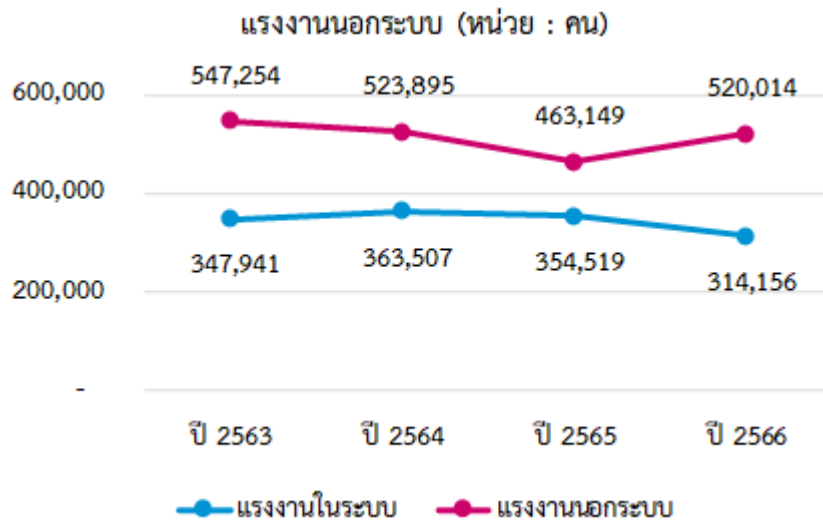

ภาพที่ 14 อัตราการว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(3) แรงงานนอกระบบ

ข้อมูลแรงงานนอกระบบ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกระทรวงแรงงาน ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า แรงงานในระบบมีจำนวนสูงสุด ในปี 2564 จำนวน 363,507 คน รองลงมา ปี 2565 จำนวน 354,519 คน ปี 2563 จำนวน 347,914 คน และต่ำสุดในปี 2566 จำนวน 314,156 คน สำหรับแรงงานนอกระบบมีจำนวนสูงสุดในปี 2563 จำนวน 547,254 คน รองลงมา ปี 2564 จำนวน 523,895 คน ปี 2566 จำนวน 52,14 คน และต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 463,149 คน

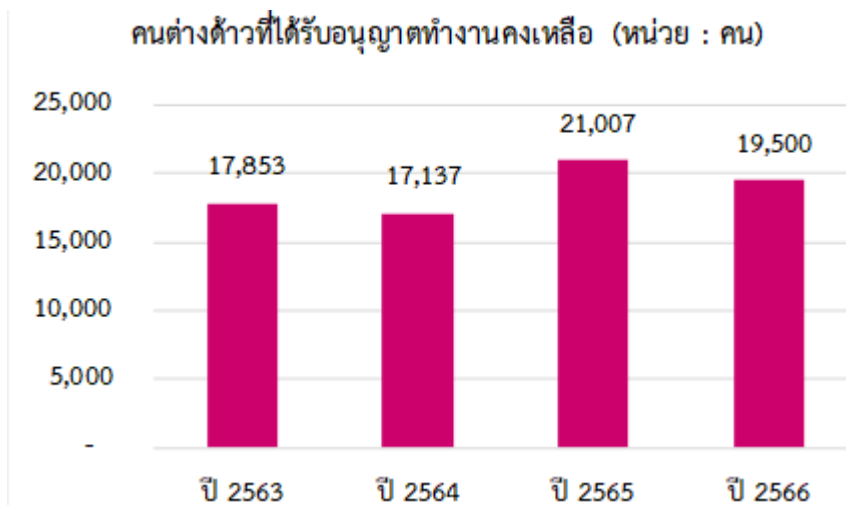

ภาพที่ 15 จำนวนแรงงานนอกระบบ

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

(4) การทำงานของคนต่างด้าว

ข้อมูลจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือสูงสุดในปี 2565 จำนวน 21,007 คน รองลงมา ปี 2566 จำนวน 19,500 คน ปี 2563 จำนวน 17,853 คน และต่ำสุดในปี 2564 จำนวน 17,137 คน

ภาพที่ 16 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน (2566)

2.3.4 ผู้ประกันตน

ข้อมูลผู้ประกันตนในมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกระทรวงแรงงาน ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40 มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2566 ผู้ประกันตนมาตรา 39 มีอัตราต่ำสุด จำนวน 20,137 คน และจำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปี โดยในปี 2563 จำนวน 65,616 คน ปี 2564 จำนวน 67,408 คน ปี 2565 จำนวน 68,019 คน และจำนวนสูงสุดในปี 2566 จำนวน 69,191 คน

ตารางที่ 13 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40

ผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40 (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
มาตรา 33	65,616	67,408	68,019	69,191
มาตรา 39	20,406	22,903	21,641	20,137
มาตรา 40	65,632	92,353	97,363	99,334

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

2.4 ประเด็นด้านการศึกษา

2.4.1 สถานศึกษา

ข้อมูลด้านสถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566) พบว่า ปี 2566 มีสถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 1,626 แห่ง แยกเป็น สถานศึกษาในระบบ จำนวน 1,303 แห่ง และสถานศึกษานอกกระบบจำนวน 23 แห่ง

ตารางที่ 14 สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด

สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด	จำนวน (แห่ง)
สถานศึกษาในระบบ	1,303
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	715
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	135
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	11
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน)	13
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	429
สถานศึกษานอกกระบบ	23
กรมส่งเสริมการเรียนรู้	23

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.2 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลเด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จาก ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566) พบว่า เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนสูงสุด 112,663 คน รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 55,160 คน และต่ำสุดในระดับเตรียมอนุบาล จำนวน 17,185 คน โดยอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงสุด รองลงมาสถานศึกษาสังกัดเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 15 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หน่วย : คน)	สพฐ.	เอกชน	อปท.	กทม./พัทยา	รวม
เตรียมอนุบาล	-	410	16,775	-	17,185
ก่อนประถมศึกษา	18,769	16,141	3,436	-	38,346
ประถมศึกษา	76,838	23,332	12,493	-	112,663
มัธยมศึกษาตอนต้น	41,500	11,209	2,451	-	55,160
มัธยมศึกษาตอนปลาย	24,665	5,527	1,139	-	31,331
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	-	-	-	-	18,102

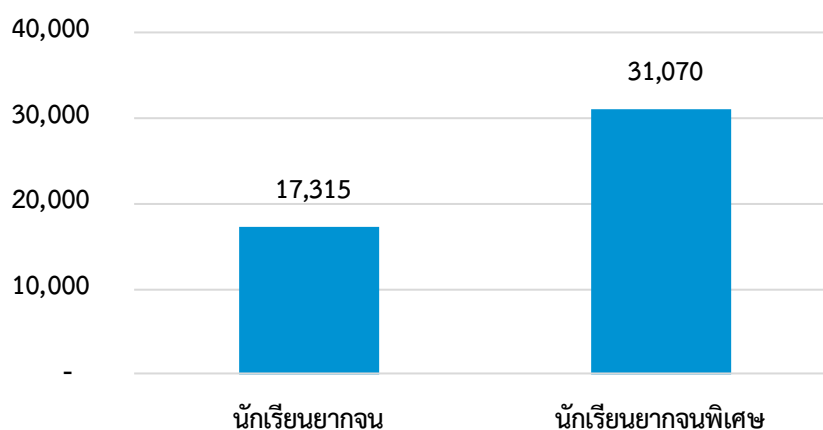
ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.3 กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา

(1) เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

ข้อมูลเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษปี ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา iSEE (2565) พบว่า เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษจำนวนทั้งสิ้น 48,385 คน แยกเป็นนักเรียนยากจน จำนวน 17,315 คน และนักเรียนยากจนพิเศษ จำนวน 31,070 คน

เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 17 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา iSEE (2565)

(2) จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

ข้อมูลนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566) พบว่า นักเรียนด้อยโอกาสทั้งหมดจำนวน 98,245 คน โดยจำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส 3 อันดับแรก เป็นเด็กยากจน 97,579 คน เด็กที่มีความด้อยโอกาสมากกว่าหนึ่งประเภท 345 คน และเด็กกำพร้า 233 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

นักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส	(หน่วย : คน)
นักเรียนด้อยโอกาส รวมทั้งหมด	98,245
กำพร้า	233
ชนกลุ่มน้อย	2
เด็กถูกทอดทิ้ง	31
เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน	-
เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	1
เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	2
เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ	-
เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน	-
เด็กยากจน	97,579
เด็กเรร่อน	8
ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	44
ผลกระทบจากเอดส์	-
มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท	345

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(3) จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

ข้อมูลจำนวนนักเรียนออกกลางคัน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) พบว่า นักเรียนออกกลางคัน จำนวน 7 คน เป็นผู้หญิงทั้งหมด

ตารางที่ 17 จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

นักเรียนออกกลางคัน	(หน่วย : คน)
ชาย	-
หญิง	7
รวมทั้งหมด	7

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

ข้อมูลสาเหตุของการออกกลางคัน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) พบว่า สาเหตุการออกกลางคันส่วนใหญ่สมรส จำนวน 4 คน รองลงมา มีปัญหาครอบครัว จำนวน 1 คน หาเลี้ยงครอบครัว จำนวน 1 คน และอพยพตามผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

ตารางที่ 18 สาเหตุของการออกกลางคัน

สาเหตุของการออกกลางคัน	(หน่วย : คน)
เจ็บป่วย/อุบัติเหตุ	-
ฐานะยากจน	-
ต้องคดี/ถูกจับ	-
มีปัญหาครอบครัว	1
มีปัญหาในการปรับตัว	-
สมรส	4
หาเลี้ยงครอบครัว	1
อพยพตามผู้ปกครอง	1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

(4) จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

ข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ได้รับรหัส G หรือไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code) ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566) พบว่า นักเรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code) จำนวน 1,024 คน โดยเทียบกับ ปีการศึกษา 2/2565 พบว่ามีอัตราเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 19 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

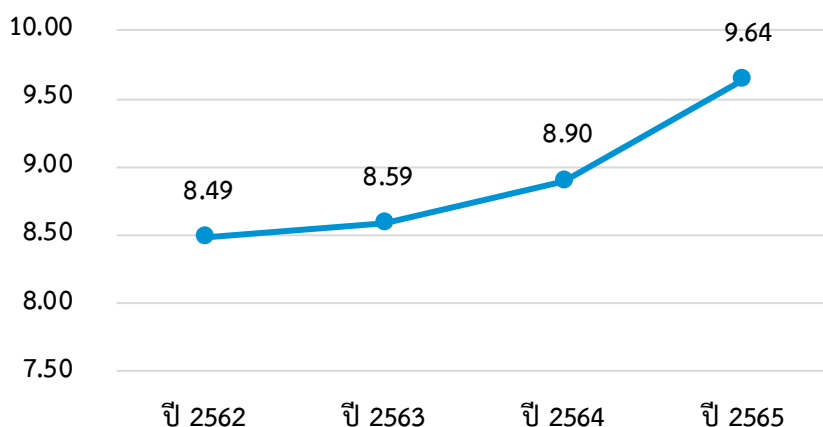
ผู้เรียนที่ได้รับรหัส G (หน่วย : คน)	1/2565	2/2565	1/2566
ชาย	361	401	569
หญิง	297	321	455
รวมทั้งหมด	658	722	1,024

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.4 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ข้อมูลปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ของจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) พบว่า ระหว่างปี 2562 – 2565 ปีการศึกษาเฉลี่ยของอายุ 15 ปีขึ้นไป สูงสุดในปี 2565 เฉลี่ยร้อยละ 9.64 ปี รองลงมา ปี 2564 เฉลี่ยร้อยละ 8.90 ปี และต่ำสุดในปี 2562 เฉลี่ยร้อยละ 8.49 ปี

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (หน่วย : ปี)

ภาพที่ 18 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ดัชนีความก้าวหน้าของคน : HAI)

2.5 ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.5.1 การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด

(1) การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

ข้อมูลการรับแจ้งเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566) พบว่า การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ จำนวนทั้งสิ้น 589 คน เพศชาย จำนวน 328 คน เพศหญิงจำนวน 178 คน อัตราคดี 38 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 45 ของประเทศ

ตารางที่ 20 การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

รับแจ้ง (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	328	589	38	45
	หญิง			
	178			
	ไม่ระบุ			
	83			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(2) การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ข้อมูลการรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ในปี 2566 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มีจำนวนรวม 1,969 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 1,136 คน เพศหญิง จำนวน 599 คน มีอัตราส่วน 128 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 39 ของประเทศ

ตารางที่ 21 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

รับแจ้ง (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	1,136	1,969	128	39
	หญิง			
	599			
	ไม่ระบุ			
	234			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(3) การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ข้อมูลการจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ปี 2566 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 29,475 คน มีอัตราส่วน 1,914 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 14 ของประเทศ ตารางที่ 22 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ตารางที่ 21 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จับกุม (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดยาเสพติด	23,708	29,472	1,914	14
	หญิง			
	1,584			
	ไม่ระบุ			
	4,180			

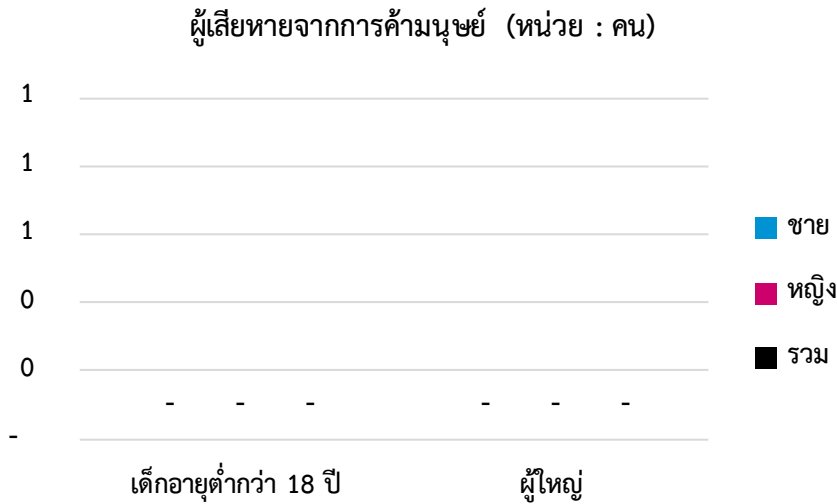
ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

2.5.2 ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ข้อมูลผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกองต่อต้านการค้ามนุษย์ พบว่า ปี 2566 ไม่มีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

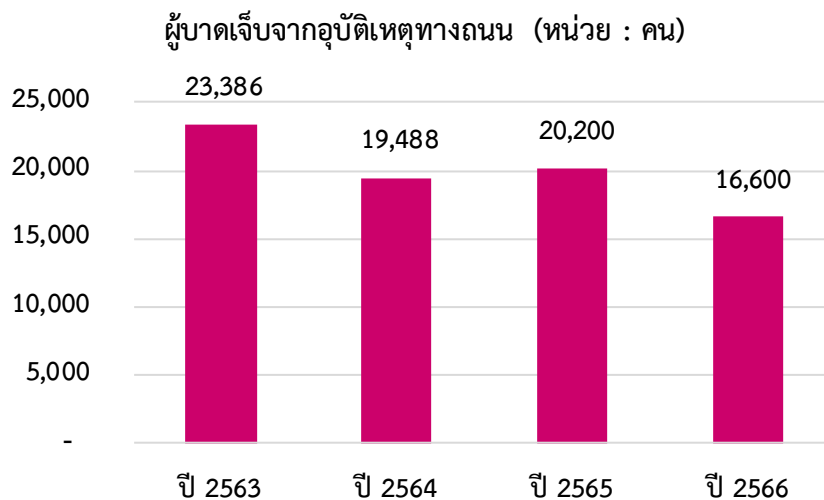

ภาพที่ 19 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
ที่มา : กองต่อต้านการค้ามนุษย์ (2566)

2.5.3 อุบัติเหตุทางถนน

(1) ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

ข้อมูลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน สูงสุดในปี 2563 จำนวน 23,386 คน รองลงมา ปี 2565 จำนวน 20,200 คน และต่ำสุดในปี 2566 จำนวน 16,600 คน

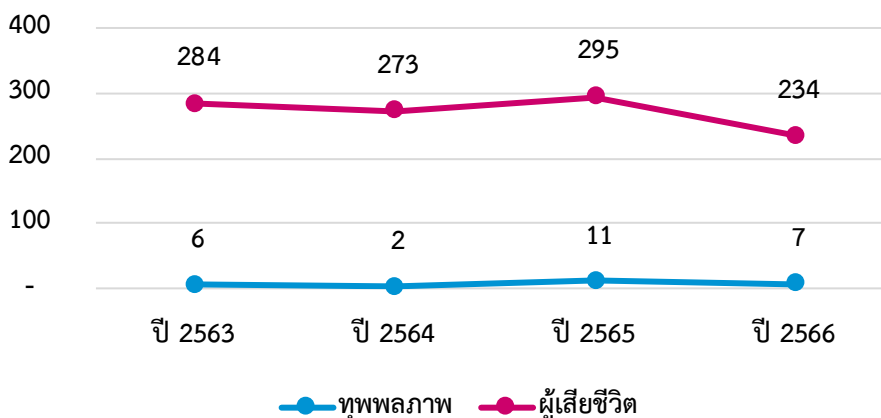

ภาพที่ 20 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน
ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

(2) ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

ข้อมูลผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่า ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน ทั้งหมดจำนวน 1,112 คน แยกเป็นผู้เสียชีวิต จำนวน 1,080 คน และทุพพลภาพจำนวน 26 คน โดยในปี 2565 มีจำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพสูงที่สุด

ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 21 จำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

2.6 ด้านที่อยู่อาศัย

(1) กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

ข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พบว่า ในปี 2566 มีกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวน 346 แห่ง แยกเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 165 แห่ง และ สภาองค์กรชุมชน จำนวน 181 แห่ง

ตารางที่ 23 กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

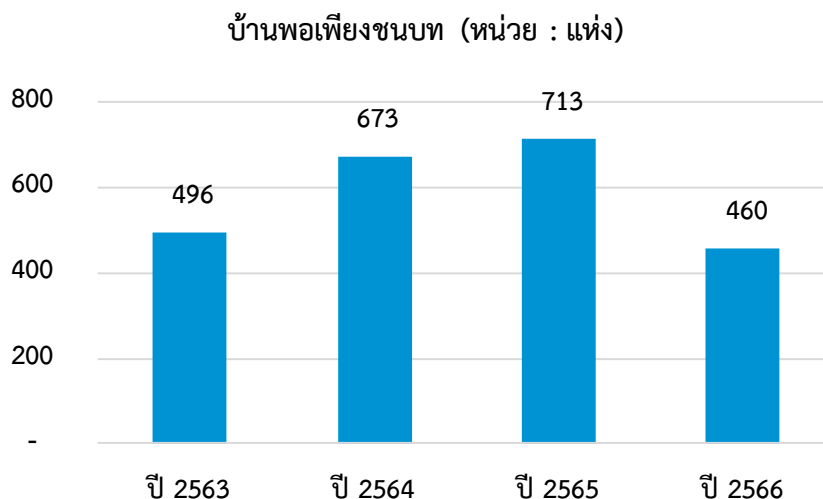
กองทุนสวัสดิการชุมชน และสภาองค์กรชุมชน	(หน่วย : กองทุน/แห่ง)
กองทุนสวัสดิการชุมชน	165
สภาองค์กรชุมชน	181

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(2) บ้านพอเพียงชนบท

ข้อมูลจำนวนบ้านพอเพียงชนบท ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่า จำนวนบ้านพอเพียงชนบทรวมทั้งสิ้น 2,342 แห่ง โดยสูงสุดในปี 2565 จำนวน 713 แห่ง รองลงมา ปี 2564 แห่ง จำนวน 673 แห่ง และต่ำสุดในปี 2566 จำนวน 460 แห่ง

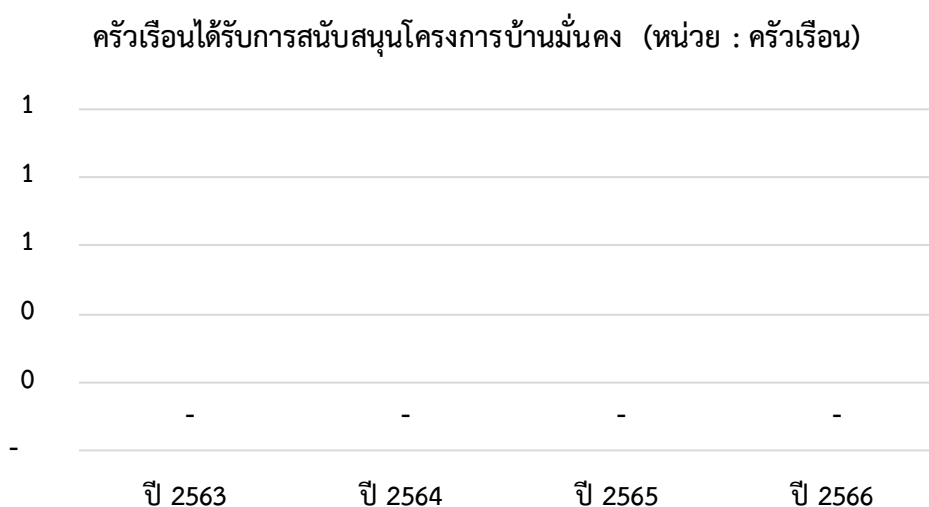

ภาพที่ 22 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(3) คริวเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

ข้อมูลคริวเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า ไม่มีคริวเรือนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงในปีดังกล่าว

ภาพที่ 23 คริวเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

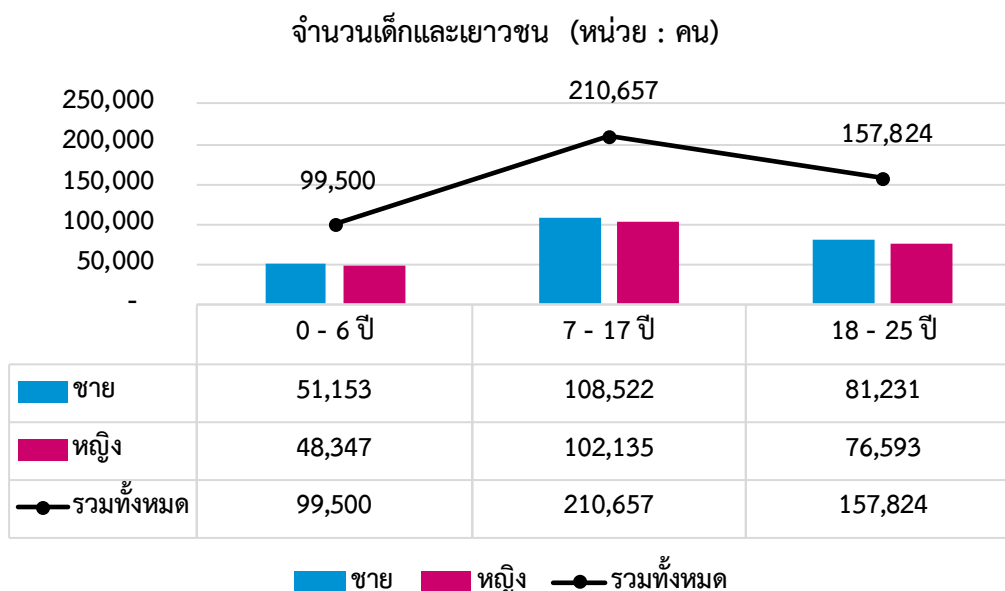
ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

3.1 ด้านเด็กและเยาวชน

3.1.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

ข้อมูลจำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จาก : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี 2566 พบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุสูงสุดช่วงอายุ 7 - 17 ปี จำนวน 210,657 คน รองลงมา ช่วงอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 157,824 คน และต่ำสุดช่วงอายุ 0 - 6 ปี จำนวน 99,500 คน

ภาพที่ 24 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด

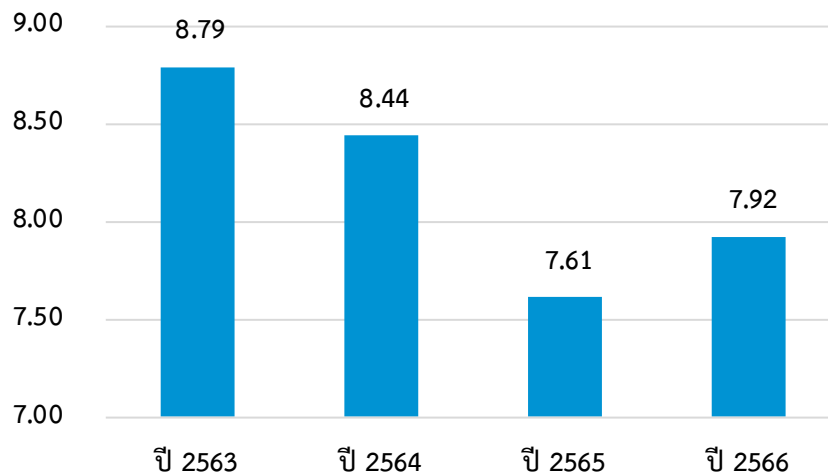
ข้อมูลจำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่า จำนวนเด็กแรกเกิดสูงสุดในปี 2563 จำนวน 13,653 คน อัตราร้อยละ 8.79 รองลงมาปี 2564 จำนวน 13,058 คน อัตราร้อยละ 8.44 และต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 11,757 คน อัตราร้อยละ 7.61

ตารางที่ 24 จำนวนเด็กแรกเกิด

เด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ชาย	6,987	6,628	6,077	6,216
หญิง	6,666	6,430	5,680	5,984
รวม	13,653	13,058	11,757	12,200

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

อัตราเด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)

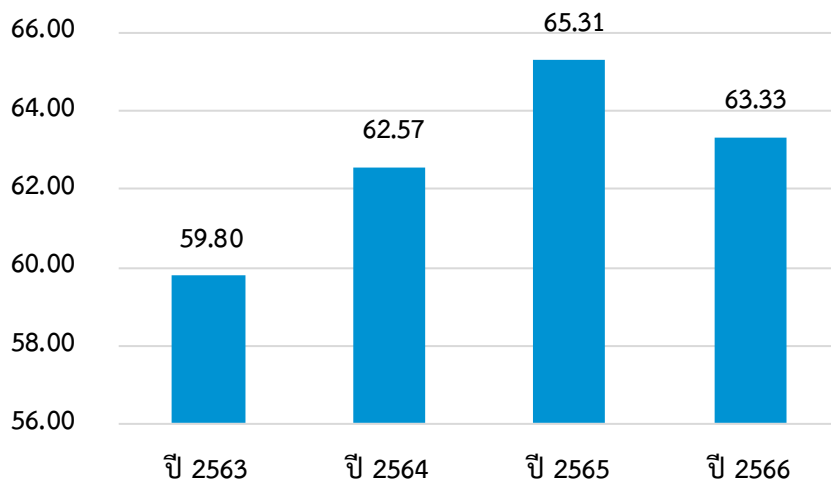
ภาพที่ 25 อัตราเด็กแรกเกิด

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงตีสมส่วน

ข้อมูลร้อยละของเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงตีสมส่วน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า ร้อยละของเด็กที่สูงตีสมส่วนสูงสุดในปี 2565 เท่ากับ 65.31 รองลงมาโดยปี 2564 เท่ากับ 62.57 และต่ำสุดในปี 2563 เท่ากับ 59.80

เด็กอายุ 0 - 5 ปี สูงดีสมส่วน (หน่วย : ร้อยละ)

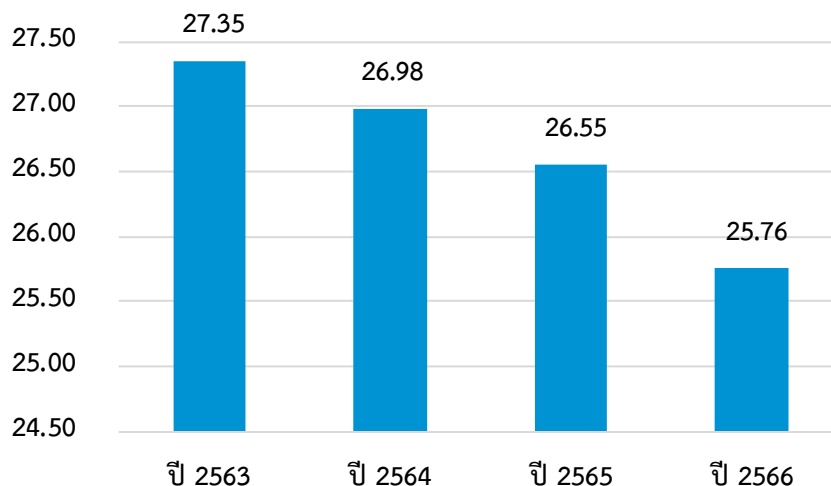
ภาพที่ 26 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

ข้อมูลอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ระหว่างปี 2536 - 2566 พบว่า อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กสูงสุดในปี 2563 ร้อยละ 27.35 รองลงมา ปี 2564 ร้อยละ 26.98 และต่ำสุดในปี 2566 ร้อยละ 25.76

อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 27 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

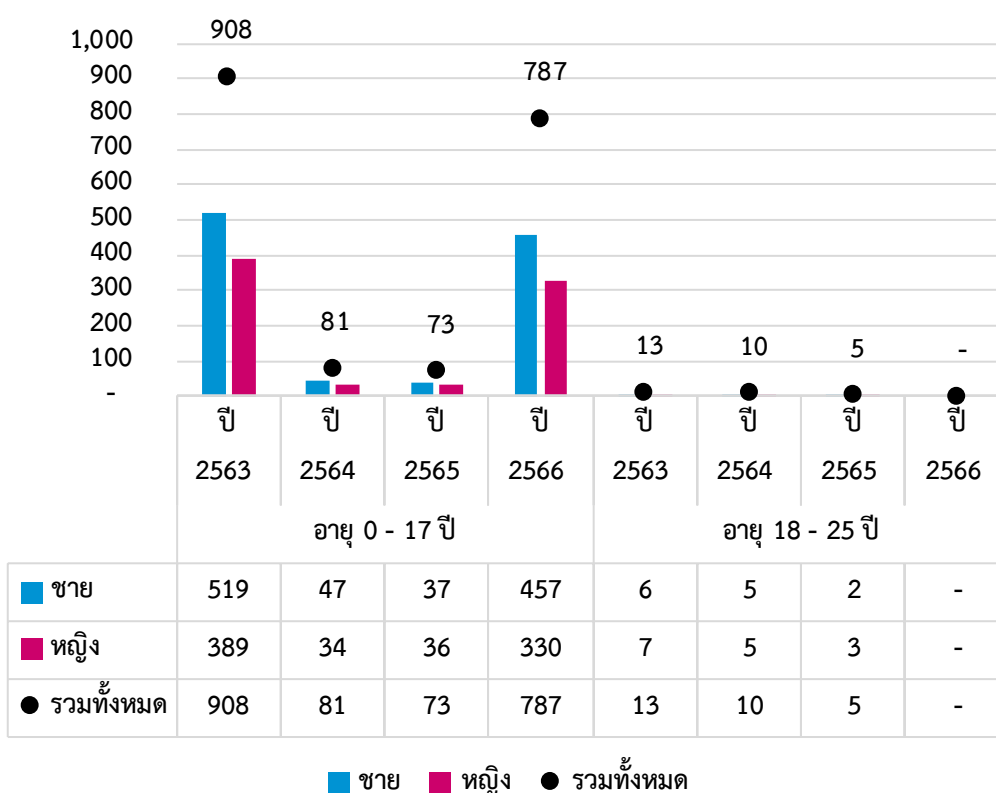
3.1.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.1.2.1 เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง

(1) เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

ข้อมูลจำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการเด็กและเยาวชน ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่าเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสูงสุดในช่วงอายุ 0 – 17 ในปี 2563 จำนวน 908 รองลงมา ปี 2566 จำนวน 787 คน และต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 73 สำหรับช่วงอายุ 18 – 25 ปี สูงสุดในปี 2563 จำนวน 10 คน รองลงมา ปี 2564 จำนวน 10 คน และในปี 2566 ไม่มีเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดในช่วงอายุ 18 – 20 ปี

เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด (หน่วย : คน)

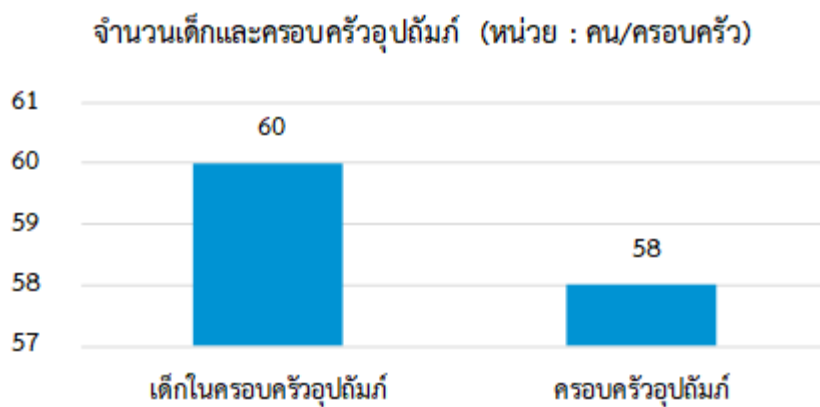

ภาพที่ 28 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์

ข้อมูลจำนวนครอบครัวและเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่าจำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์ โดยมีเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 60 คน และ ครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 58 ครอบครัว

ภาพที่ 29 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กกำพร้า

ข้อมูลจำนวนเด็กกำพร้า ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่า มีจำนวนเด็กกำพร้าจำนวน 2 คน

ตารางที่ 25 จำนวนเด็กกำพร้า

เด็กกำพร้า	(หน่วย : คน)
เด็กกำพร้า	2

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

ข้อมูลสภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากฐานข้อมูลระบบรายงานสถิติรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่า สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก โดยลำดับที่หนึ่งเป็นครอบครัวยากจนจำนวน 84 คน รองลงมา ต้องการที่พักอาศัย จำนวน 26 คน ปัญหาการศึกษา จำนวน 21 คน อื่น ๆ จำนวน 20 คน และถูกละเลยทอดทิ้ง จำนวน 16 ราย

ตารางที่ 26 สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

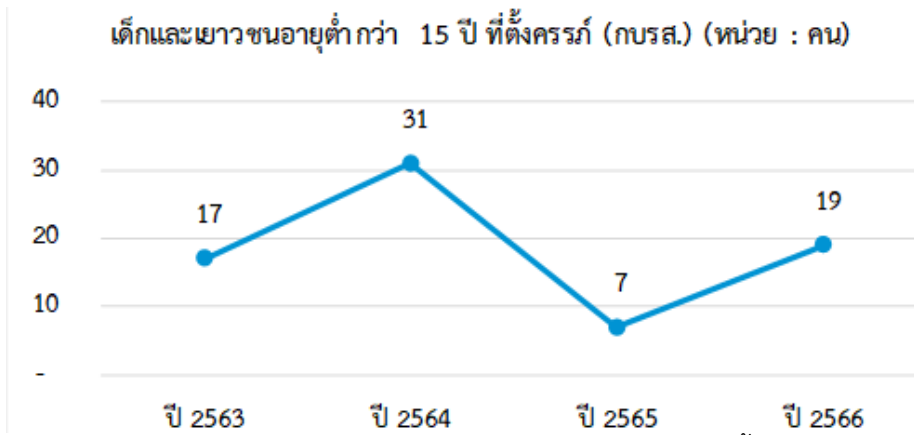
ลำดับ	สภาพปัญหา	จำนวน
1	ครอบครัวยากจน	84
2	ต้องการที่พักอาศัย	26
3	อื่น ๆ	20
4	ปัญหาการศึกษา	21
5	ถูกละเลยทอดทิ้ง	16

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบรายงานสถิติรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.2.2 แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ (กบรส.)

ข้อมูลเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์และอัตราการเพิ่มขึ้น ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ สูงสุดในปี 2564 ข่ายงย 31 คน รองลงมา ปี 2566 จำนวน 19 คน และต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 7 คน

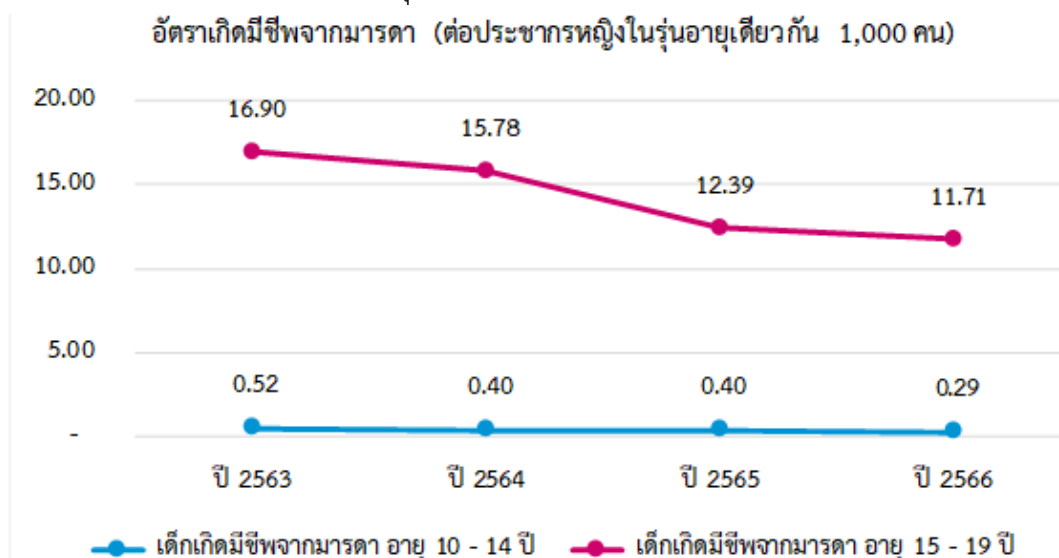

ภาพที่ 30 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(2) อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

ข้อมูลอัตราเกิดมีชีพจากมารดา (ต่อประชากรหญิงในรุ่นอายุเดียวกัน 1,000 คน) ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า เด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 10 – 14 ปี สูงสุด ในปี 2566 มีอัตราการเกิดมีชีพร้อยละ 0.29 รองลงมา ปี 2563 ร้อยละ 0.52 และต่ำสุดในปี 2564 ร้อยละ 0.40 และ ปี 2564 ร้อยละ 0.40 สำหรับเด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 15 – 19 สูงสุดในปี 2563 ร้อยละ 16.90 รองลงมาปี 2564 ร้อยละ 15.78 และต่ำสุดในปี 2566 ร้อยละ 11.71

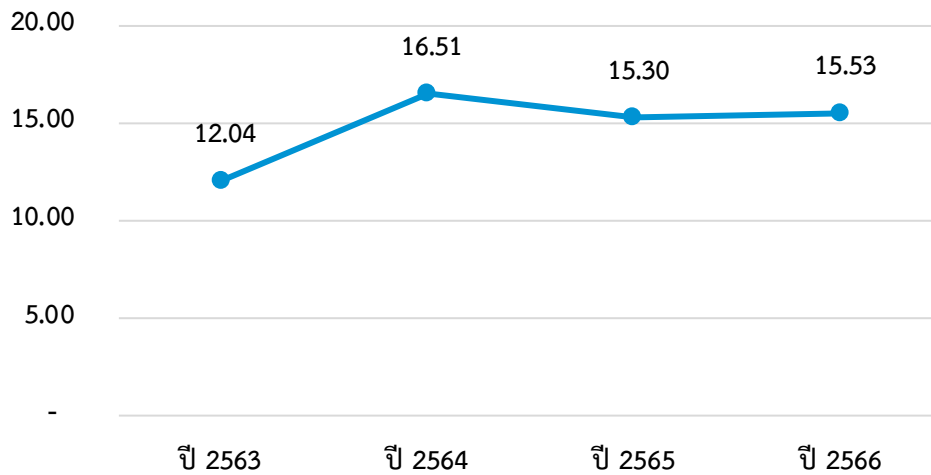
ภาพที่ 31 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ข้อมูลการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี สูงสุดในปี 2564 เท่ากับ 16.51 รองลงมา ปี 2566 เท่ากับ 15.53 และต่ำสุดในปี 2563 เท่ากับ 12.04

การตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 32 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ข้อมูลแม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่า มีการลงทะเบียนสูงสุดเป็นแม่วัยใส จำนวน 7,930 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 5,526 คน ได้รับเงิน จำนวน 5,515 คน รองลงมา แม่เลี้ยงเดี่ยว จำนวน 4,038 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 2,752 คน ได้รับเงิน จำนวน 2,751 คน และต่ำสุดเป็นแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว จำนวน 439 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 362 คน ได้รับเงิน จำนวน 362 คน

ตารางที่ 27 แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)	แม่เลี้ยงเดี่ยว	แม่วัยใส	แม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว
ลงทะเบียน	4,038	7,930	439
ได้รับสิทธิ	2,752	5,526	362
ได้รับเงิน	2,751	5,515	362

ที่มา : กองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

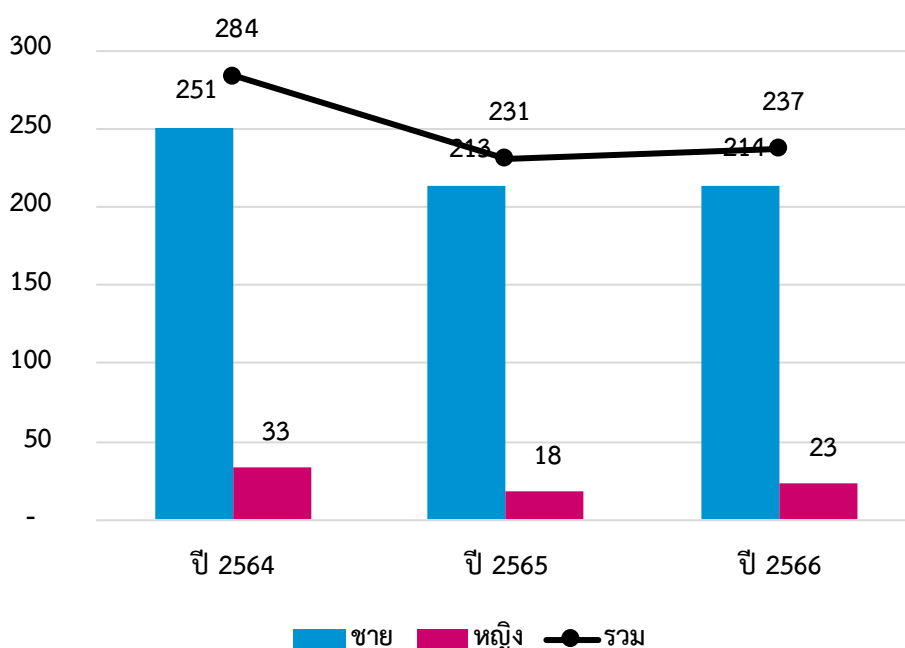

3.1.2.3 พุทธิกรรมเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ

ข้อมูลคดีเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างปี 2564 – 2566 พบว่าจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสูงสุดในปี 2563 จำนวน 284 คน ชาย 251 คน หญิง 33 คน รองลงมา ปี 2566 จำนวน 237 คน ชายจำนวน 214 คน หญิง จำนวน 23 คน และต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 231 คน ชาย จำนวน 213 คน หญิง 18 คน

คดีเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)

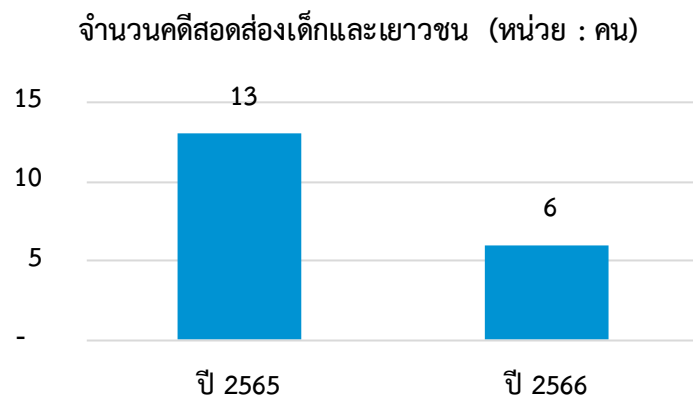

ภาพที่ 33 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2566)

(2) จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

ข้อมูลจำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีจำนวนลดลง โดย ปี 2565 จำนวน 13 คน ปี 2566 ลดลงเหลือ 6 คน

ภาพที่ 34 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

ที่มา : กรมคุมประพฤติ (2566)

(3) เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากระบบ CPIS กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 ไม่พบเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ตารางที่ 28 เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท

เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	(หน่วย : คน)
เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รวมทั้งหมด	-
ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่และติดสารเสพติดร้ายแรง เช่น ยาบ้า กัญชา เป็นต้น	-
มั่วสุมและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน	-
ติดเกม และเล่นการพนันต่างๆ	-
มีพฤติกรรมทางเพศ	-
อื่นๆ	-

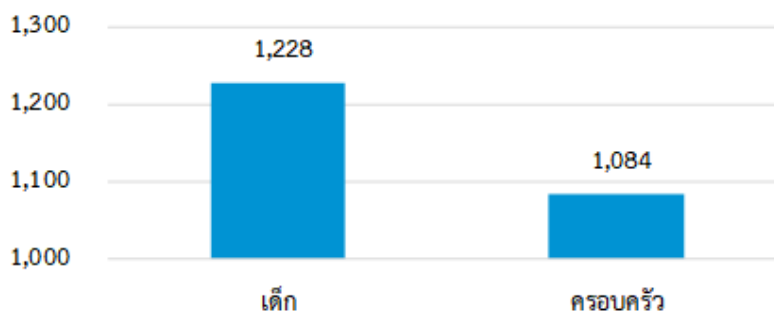
ที่มา : ระบบ CPIS กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.3 เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน

(1) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

ข้อมูลจำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่า จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน โดยเด็ก จำนวน 1,228 คน 1,084 ครอบครัว

จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กใน
ครอบครัวยากจน (หน่วย : คน/ครอบครัว)

ภาพที่ 35 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) สภาเด็กและเยาวชน

ข้อมูลสภาเด็กและเยาวชน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่า จำนวนสภาเด็กและเยาวชน 208 แห่ง จำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว 207 แห่ง จำนวนกิจกรรม 7 กิจกรรม เด็กและเยาวชนจำนวน 4,119 คน

ตารางที่ 29 สภาเด็กและเยาวชน

จำนวนสภาเด็กและเยาวชน	(หน่วย : แห่ง/กิจกรรม/คน)
จำนวนสภาเด็กและเยาวชน	208
จำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว	207
จำนวนกิจกรรม	78
จำนวนคน	4,119

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ข้อมูลเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 มีผู้ลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน 104,733 คน เพศชาย 53,717 คน เพศหญิง 51,016 คน ได้รับเงินอุดหนุน จำนวน 69,086 คน อัตราสัดส่วนร้อยละ 65.96 ของจำนวนผู้ลงทะเบียนทั้งหมด

ตารางที่ 30 เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ผู้ลงทะเบียน (หน่วย : คน)	เพศชาย	ผู้ลงทะเบียนรวม	ผู้ได้รับเงินอุดหนุน	สัดส่วน*
ผู้ลงทะเบียน	53,717	104,733	69,086	65.96
	เพศหญิง			
	51,016			

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) จำนวนศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

ข้อมูลศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จาก กรมกิจการเด็กและเยาวชน ปี 2566 พบว่า มีศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก จำนวน 91 แห่ง

ตารางที่ 31 ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	91

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

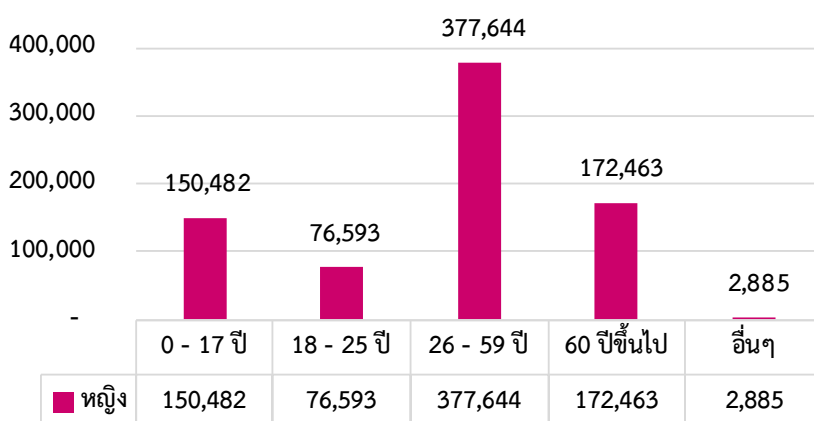
3.2 ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

3.2.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

(1) สัดส่วนประชากรเพศหญิง จำแนกกลุ่มอายุ

ข้อมูลจำนวนเด็กผู้หญิงและสตรี ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี 2566 พบว่า สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุสูงสุดในช่วง 26 – 59 ปี จำนวน 377,644 คน รองลงมา อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 172,463 คน ช่วงอายุ 0 -17 ปี จำนวน 150,482 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 76,593 คน และต่ำสุด อื่น ๆ จำนวน 2,885 คน โดยประชากรหญิง จำนวน 780,067 คน ประชากรทั้งหมด 1,540,953 คน สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 50.62

จำนวนเด็กผู้หญิงและสตรี (หน่วย : คน)

ภาพที่ 36 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 32 สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด

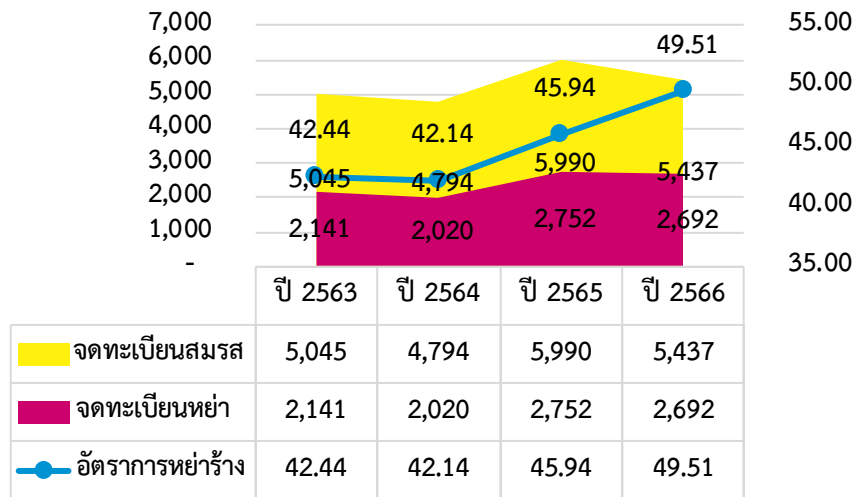
สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	(หน่วย : คน/ร้อยละ)
ประชากรรวม	1,540,953
ประชากรเพศหญิง	780,067
สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	50.62

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) ครอบครัวยุติเหตุเบียดเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

ข้อมูลอัตราการหย่าร้าง ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า ครอบครัวยุติเหตุเบียดเบียนสมรส หย่าร้าง สูงสุดในปี 2565 ยุติเหตุเบียดเบียนสมรส 5,990 คน ยุติเหตุเบียดเบียนหย่า 2,752 คน อัตราการหย่าร้างร้อยละ 45.94 และในปี 2566 มีการยุติเหตุเบียดเบียนสมรส 5,437 คน ยุติเหตุเบียดเบียนหย่า 2,692 คน อัตราการหย่าร้างร้อยละ 49.51

อัตราการหย่าร้าง (หน่วย : ร้อยละ)

■ ยุติเหตุเบียดเบียนสมรส
 ■ ยุติเหตุเบียดเบียนหย่า
 ●— อัตราการหย่าร้าง

ภาพที่ 37 ครอบครัวยุติเหตุเบียดเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง

ข้อมูลดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว ปี 2566 พบว่า จำนวนครอบครัวที่สำรวจ 750 ครอบครัว มีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม ร้อยละ 73

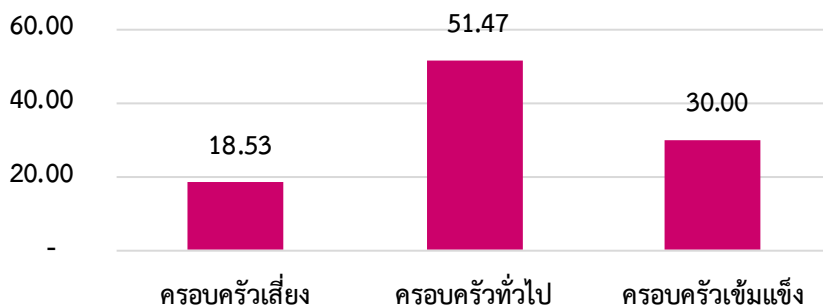
ตารางที่ 33 ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม	(หน่วย : ร้อยละ)
จำนวนครอบครัวที่สำรวจ	750
ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม	73.00

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

ข้อมูลร้อยละของความเข้มแข็งในภาพรวม ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว ปี 2566 พบว่า ร้อยละของความเข้มแข็งในภาพรวม สูงสุดเป็นครอบครัวทั่วไป 51.47 รองลงมาเป็นครอบครัวเข้มแข็ง 30.00 และต่ำสุดเป็นครอบครัวเสี่ยง 1.53

ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม (หน่วย : ร้อยละ)

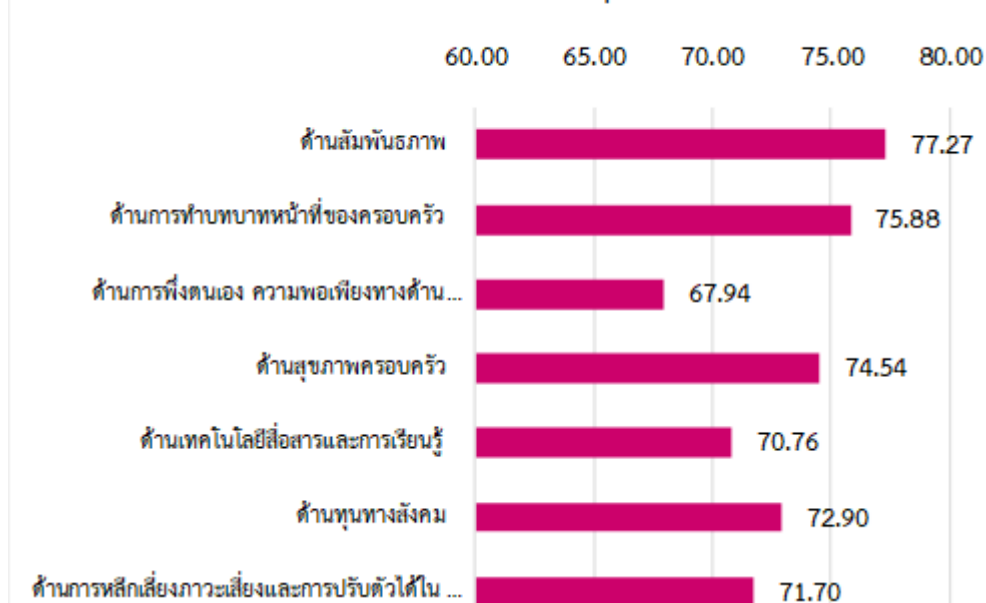

ภาพที่ 38 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

ข้อมูลค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่าง ๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว ปี 2566 พบว่า ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งสูงสุดด้านสัมพันธภาพ ร้อยละ 77.27 รองลงมาด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ร้อยละ 75.8 และต่ำสุดด้านการพึ่งพาตนเอง ความพอเพียง ร้อยละ 67.97

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 39 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

3.2.2 ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(1) จำนวนผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ข้อมูลจำนวนผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว ปี 2566 พบว่า จำนวนผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวรวมทั้งสิ้น 20 เพศหญิง 17 คน และเพศชาย 3 คน

ตารางที่ 34 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	(หน่วย : คน)
ชาย	3
หญิง	17
รวมทั้งหมด	20

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(2) ประเภทความรุนแรง

จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านร่างกาย ด้านเพศ ด้านจิตใจ และเสียชีวิต ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้ถูกระทำด้านร่างกาย จำนวน 14 คนและด้านจิตใจ จำนวน 6 คน

ตารางที่ 35 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	(หน่วย : คน)
ด้านร่างกาย	14
ด้านเพศ	-
ด้านจิตใจ	6
เสียชีวิต	-

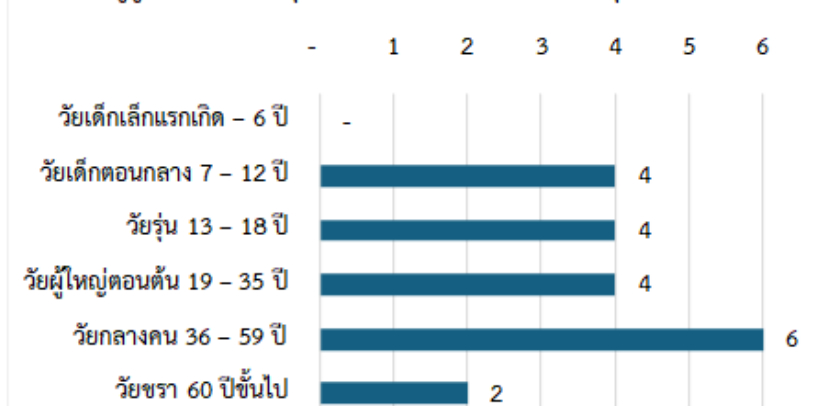
ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(3) ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ข้อมูลช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว วัยกลางคน อายุระหว่าง 36 – 59 ปี มีมากที่สุด จำนวน 6 คน รองลงมา วัยเด็กตอนกลาง อายุระหว่าง 7 – 12 ปี จำนวน 4 คน วัยรุ่น อายุระหว่าง 13 – 18 ปี จำนวน 4 คน และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุระหว่าง 19 – 35 จำนวน 4 คน และวัยชรา อายุ 60 ปี ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2 คน

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำแนกอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 40 ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(4) สาเหตุการกระทำ ความรุนแรง

ข้อมูลสาเหตุการกระทำ ความรุนแรง ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าประเภท สาเหตุการกระทำ ความรุนแรง สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ยาเสพติด สุรา+บันดัลโทสะ และหិងหวง

ตารางที่ 36 ประเภทสาเหตุการกระทำ ความรุนแรง

ประเภทสาเหตุการกระทำ ความรุนแรง	(หน่วย : คน)
ยาเสพติด	6
สุรา	2
การพนัน	-
หย่าร้าง	1
หិងหวง	2
บันดัลโทสะ	-
ความเครียดทางเศรษฐกิจ	1
ปัญหาสุขภาพกาย	-
ปัญหาสุขภาพจิต	-
มีความรู้สึกกว่าตนเองมีอำนาจมากกว่า	-
สุรา+ยาเสพติด	2
หិងหวง+บันดัลโทสะ	1
หិងหวง+หย่าร้าง	-
สุรา+บันดัลโทสะ	4
ยาเสพติด+บันดัลโทสะ	1

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

3.2.3 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.2.3.1 สตรีกลุ่มเปราะบาง

(1) อัตราการว่างงานในสตรี

อัตราการว่างงานในสตรี เปรียบเทียบกับกำลังแรงงานจำแนกตามเพศ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ในปี 2566 มีกำลังแรงงานทั้งสิ้น จำนวน 386,788 คน ผู้ว่างงานเพศหญิง จำนวน 7,593 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.96

ตารางที่ 37 อัตราการว่างงานในสตรี

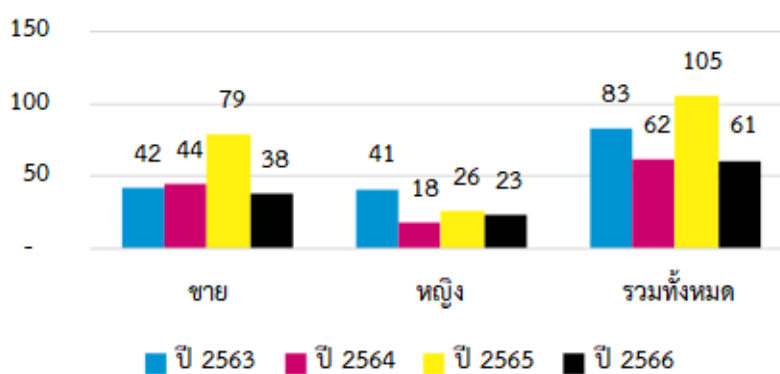
กำลังแรงงานรวม	ผู้ว่างงานเพศหญิง	อัตราการว่างงานในสตรี
386,788	7,593	1.96

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) ลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

ข้อมูลจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง จากกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างในปี 2565 มีอัตราสูงที่สุด จำนวน 105 ราย เพศชาย 79 ราย เพศหญิง 26 ราย รองลงมา ปี 2563 จำนวน 83 ราย เพศชาย 42 ราย เพศหญิง 41 ราย ปี 2564 จำนวน 62 ราย เพศชาย 44 ราย เพศหญิง 18 ราย และปี 2566 จำนวน 61 ราย เพศชาย 38 ราย เพศหญิง 23 ราย

การถูกเลิกจ้าง (หน่วย : คน)

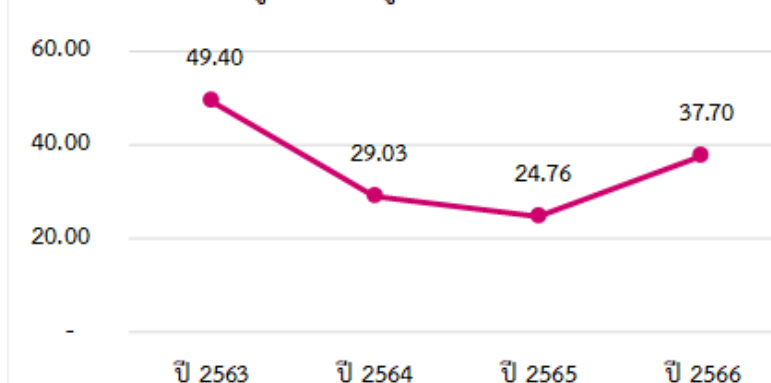

ภาพที่ 41 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

ข้อมูลสัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง จากกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 – 2566 พบว่า สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้างในปี 2563 มีสัดส่วนสูง ร้อยละ 49.40 รองลงมา ปี 2566 ร้อยละ 37.70 ปี 2564 ร้อยละ 29.03 และต่ำสุดในปี 2565 ร้อยละ 24.76

สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง (หน่วย : ร้อยละ)

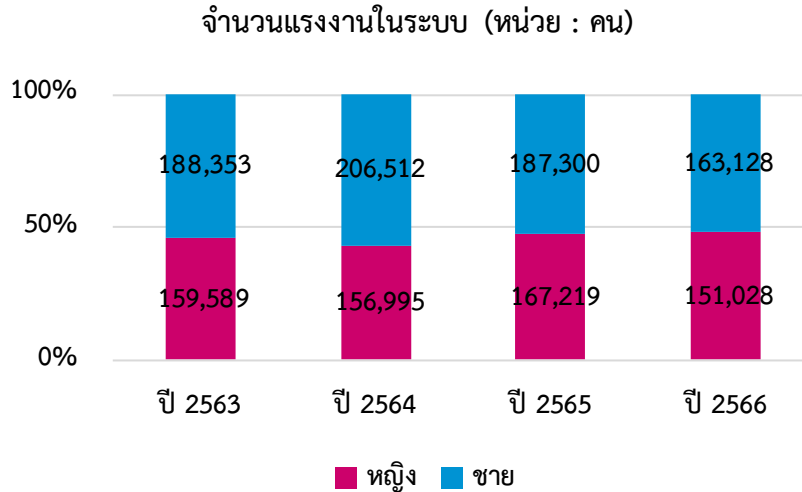
ภาพที่ 42 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ

(1) อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

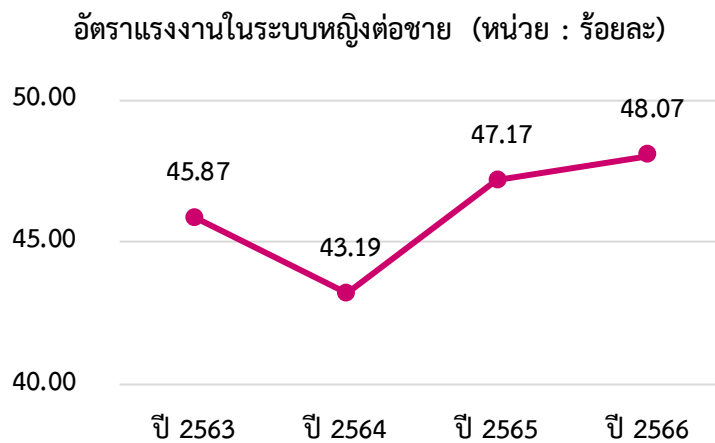
ข้อมูลอัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย ปี 2563-2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอัตราแรงงานในระบบส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ปี 2566 แรงงานในระบบเพศชาย จำนวน 163,128 คน และเพศหญิง จำนวน 151,028 คน

ภาพที่ 43 จำนวนแรงงานในระบบ

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

ข้อมูลอัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย ปี 2563-2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าอัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย 2566 ร้อยละ 48.07

ภาพที่ 44 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) สตรีและองค์กรที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2566 พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนามีส่วนใหญเป็นสมาชิกแบบบุคคล จำนวน 376,139 คน และสมาชิกแบบองค์กร จำนวน 1,744 องค์กร

ตารางที่ 38 สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	(หน่วย : องค์กร/คน)
สมาชิกแบบองค์กร	1,744
สมาชิกแบบบุคคล	376,139

ที่มา : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จำนวน 184 แห่ง และศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว (ศปก.ต.) จำนวน 3 แห่ง

ตารางที่ 39 เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)	184
ศพค. ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์	-
ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)	3

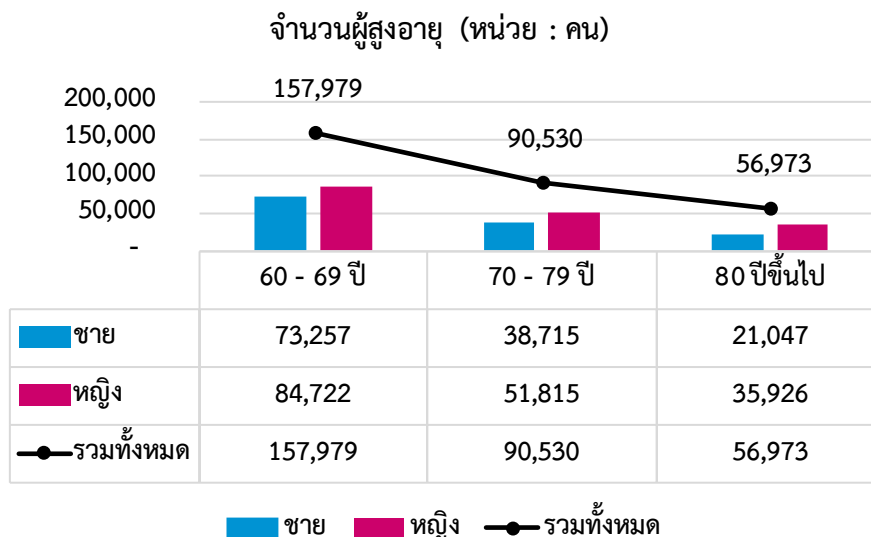
ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2566)

3.3 ด้านผู้สูงอายุ

3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ

(1) จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ

ข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ พบว่า ในปี 2566 ผู้สูงอายุส่วนใหญมีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวน 157,979 คน รองลงมาคือ อายุระหว่าง 70 – 79 ปี จำนวน 90,530 คน และ อายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 56,973 คน ตามลำดับ

ภาพที่ 45 จำนวนผู้สูงอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 สัดส่วนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 305,482 คน ต่อประชากรรวมทั้งหมด จำนวน 1,540,953 จากข้อมูลที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 40 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด	(หน่วย : คน/ร้อยละ)
ประชากรรวม	1,540,953
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	305,482
สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด	19.82

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม

ข้อมูลผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม ปี 2563-2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีผู้สูงอายุตัดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง ของกระทรวงสาธารณสุข เพิ่มขึ้นจากทุกปี ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุตัดสังคมจำนวน 189,713 คน รองลงมา ตัดบ้าน จำนวน 7,603 คน และตัดเตียง จำนวน 1,510 คน

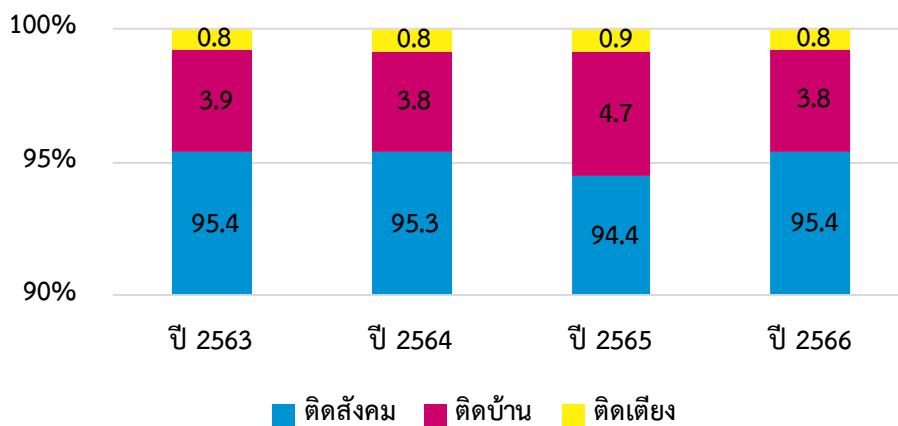
ตารางที่ 41 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ติดสังคม	182,804	173,600	173,774	189,713
ติดบ้าน	7,387	6,970	8,634	7,608
ติดเตียง	1,515	1,506	1,583	1,510
ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง	191,706	182,076	183,991	198,831

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

ข้อมูลผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง ติดสังคม ปี 2563-2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าจากการคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ของกระทรวงสาธารณสุข ทุกปีผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะติดสังคม ถึงร้อยละ 95.4 รองลงมาจะติดบ้าน ร้อยละ 3.8 และติดเตียงร้อยละ 0.8 แม้แนวโน้มผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงจะมีจำนวนน้อย แต่กลุ่มนี้ก็ถือเป็นกลุ่มที่เปราะบางที่ควรเฝ้าระวังและดูแลอย่างใกล้ชิด

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 46 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง

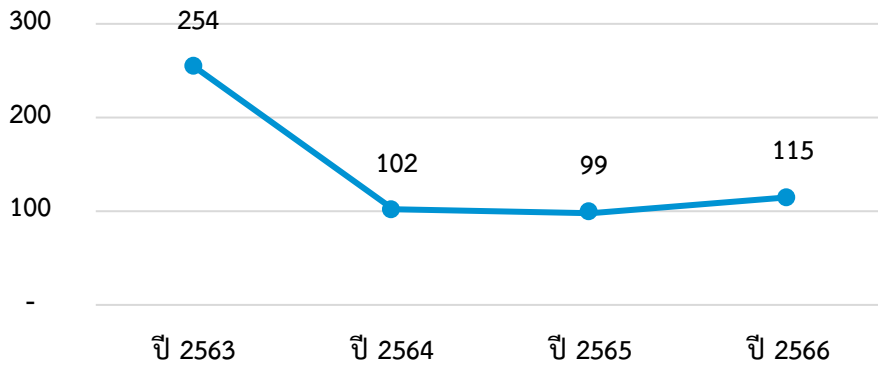
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่ก้ำกั้มประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ข้อมูลผู้สูงอายุที่ก้ำกั้มประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 – 2566 พบว่า มีผู้สูงอายุที่ก้ำกั้มประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ สูงสุดในปี 2563 จำนวน 254 คน รองลงมา ปี 2566 จำนวน 115 คน ปี 2564 จำนวน 102 คน และ ต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 99 คน

ผู้สูงอายุที่กึ่งปีมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 47 ผู้สูงอายุที่กึ่งปีมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) แรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด

ข้อมูลแรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 ผู้มีงานทำ จำนวน 834,170 คน ในจำนวนดังกล่าวมีผู้สูงอายุที่ทำงาน จำนวน 257,244 คน คิดเป็นร้อยละ 30.84 ของผู้มีงานทำ

ตารางที่ 42 ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน

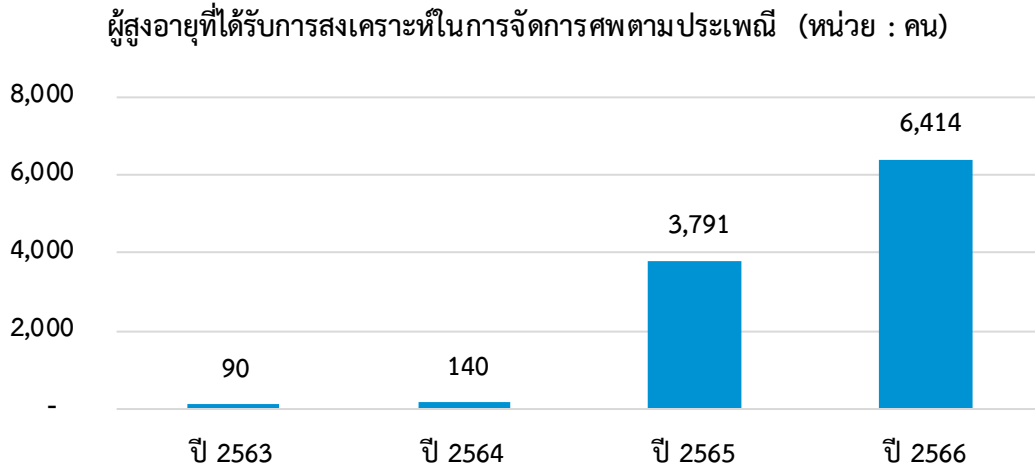
ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน	ผู้มีงานทำ	ผู้สูงอายุที่ทำงาน	แรงงานผู้สูงอายุ (ร้อยละ)
ชาย	458,427	108,641	30.84
หญิง	375,743	148,603	
รวมทั้งหมด	834,170	257,244	

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรกลุ่มสถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี

ข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี ปี 2563 - 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี สูงสุด จำนวน 6,414 คน รองลงมา ปี 2565 จำนวน 3,791 คน ปี 2564 จำนวน 140 คนและต่ำสุดในปี 2563 จำนวน 90 คน

ภาพที่ 48 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี
ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

ข้อมูลการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ในปี 2566 มีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก จำนวน 160 คน

ตารางที่ 43 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	(หน่วย : คน)
จำนวนรวม ปี 2566	160

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(3) เครือข่าย/ สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

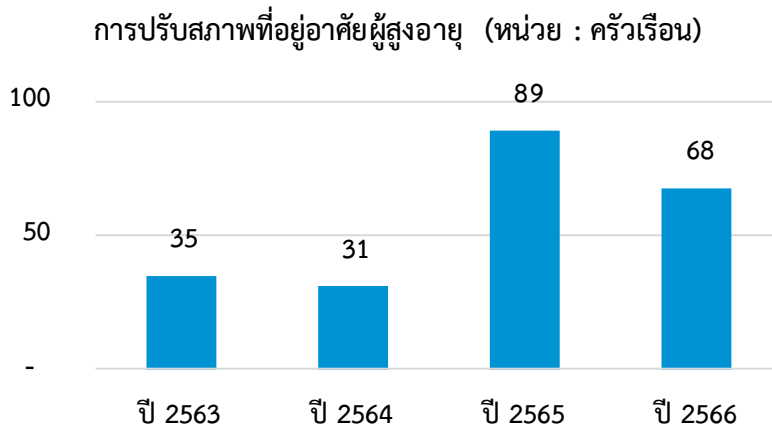
เครือข่าย/ สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ มีข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน 540 คน จำนวนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 52 แห่ง และโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน 56 แห่ง

ตารางที่ 44 เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ

เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ	(หน่วย : คน/แห่ง)
คลังปัญญาผู้สูงอายุ (คน)	540
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) (แห่ง)	52
โรงเรียนผู้สูงอายุ (แห่ง)	56

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

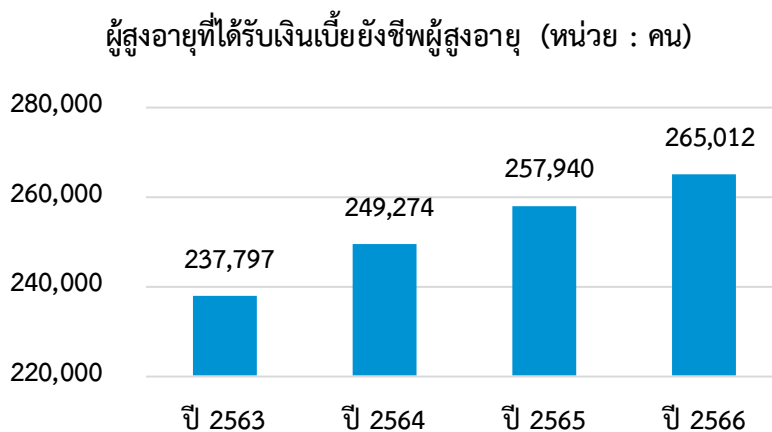
ข้อมูลการปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ปี 2565 มีอัตราสูงที่สุด จำนวน 89 ครัวเรือน และลดลงในปี 2566 จำนวน 68 ครัวเรือน

ภาพที่ 49 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

ข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2566 มีอัตราสูงที่สุด จำนวน 265,012 คน

ภาพที่ 50 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

3.4 ด้านคนพิการ

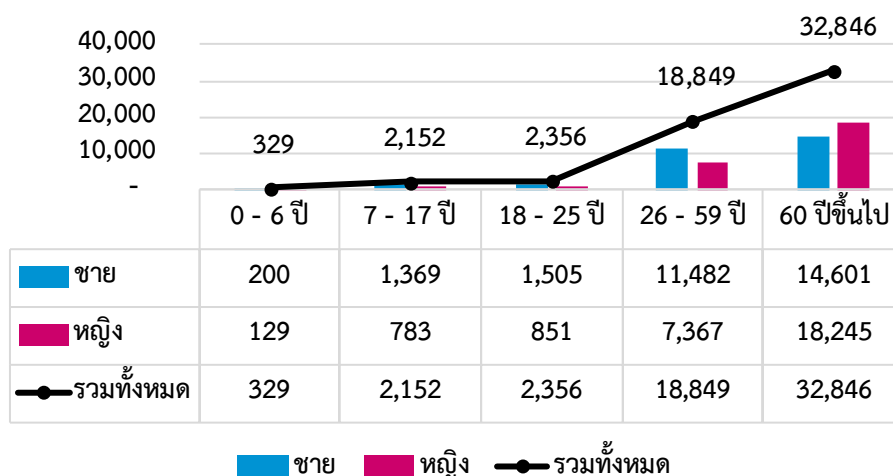
3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ

(1) คนพิการต่อประชากร จำแนกช่วงอายุ

จากข้อมูลกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีจำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนทั้งสิ้น จำนวน 56,532 คน อันดับ 1 ได้แก่ ช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำนวน 32,846 คน อันดับ 2 ช่วงอายุ 26-59 ปี มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนจำนวน 18,849 คน อันดับ 3 ช่วงอายุ 18-25 ปี มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำนวน 2,356 คน อันดับ 4 ช่วงอายุ 7-17 ปี มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำนวน 2,152 คน และอันดับ 5 ช่วงอายุ 0-6 ปี มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำนวน 329 คน

จำนวนคนพิการ (หน่วย : คน)

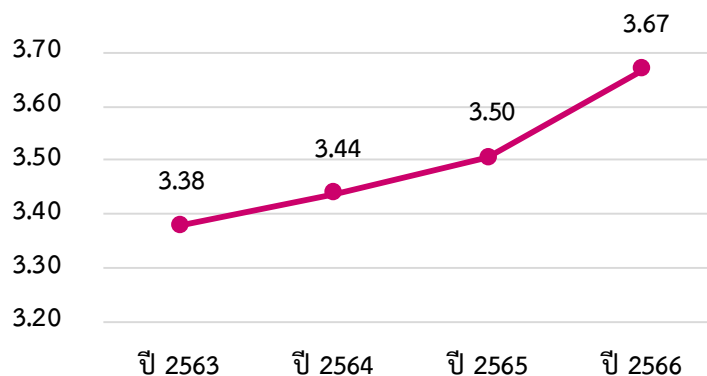

ภาพที่ 51 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

จากข้อมูลของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนต่อประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2563 - 2565 โดยในปี 2563 มีสัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนต่อประชากร คิดเป็นร้อยละ 3.38 ลดลงเป็นร้อยละ 3.44 ในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.50 ในปี 2565 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2566 เป็นร้อยละ 3.67

สัดส่วนคนพิการต่อประชากร (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 52 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

ข้อมูลคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2566 พบว่าคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ 5 อันดับแรก คือ ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 27,481 คน รองลงมา ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 11,809 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 4,573 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 4,558 คน และทางการมองเห็น จำนวน 3,788 คน

ตารางที่ 45 คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

สัดส่วนคนพิการต่อประชากร	(หน่วย : คน)
ทางการเห็น	3,788
ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	11,809
ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	27,481
ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	4,558
ทางสติปัญญา	3,456
ทางการเรียนรู้	518
ทางออทิสติก	346
พิการมากกว่า 1 ประเภท	4,573
ไม่ระบุ	3

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ

(1) นักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

ข้อมูลจำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีจำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม จำนวนทั้งหมด 4,286 คน เป็นนักเรียนพิการที่เรียนอนุบาล จำนวน 11 คน ประถมศึกษา 3,083 คน และมัธยมศึกษา 1,192 คน

ตารางที่ 46 จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

คนพิการในโรงเรียนแบบเรียนรวม	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	คนพิการเรียนรวม
ชาย	10	2,212	918	3,140
หญิง	1	871	274	1,146
รวมทั้งหมด	11	3,083	1,192	4,286

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(2) คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

ร้อยละของคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ตั้งแต่ ปี 2563-2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในปี 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 1,458 คน แยกเป็นโรงเรียนเฉพาะคนพิการ จำนวน 54 คน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 644 คน และศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 760 คน

ตารางที่ 47 จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
โรงเรียนเฉพาะคนพิการ	53	56	61	54
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	634	652	642	644
ศูนย์การศึกษาพิเศษ	510	526	668	760
รวมทั้งหมด	1,197	1,234	1,371	1,458

ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566)

3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ

(1) สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

จำนวนสถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จำนวน 67 แห่ง เมื่อคำนวณอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน พบว่า จะต้องรับจำนวนทั้งหมด 141 คน

ตารางที่ 48 การรับคนพิการเข้าทำงาน

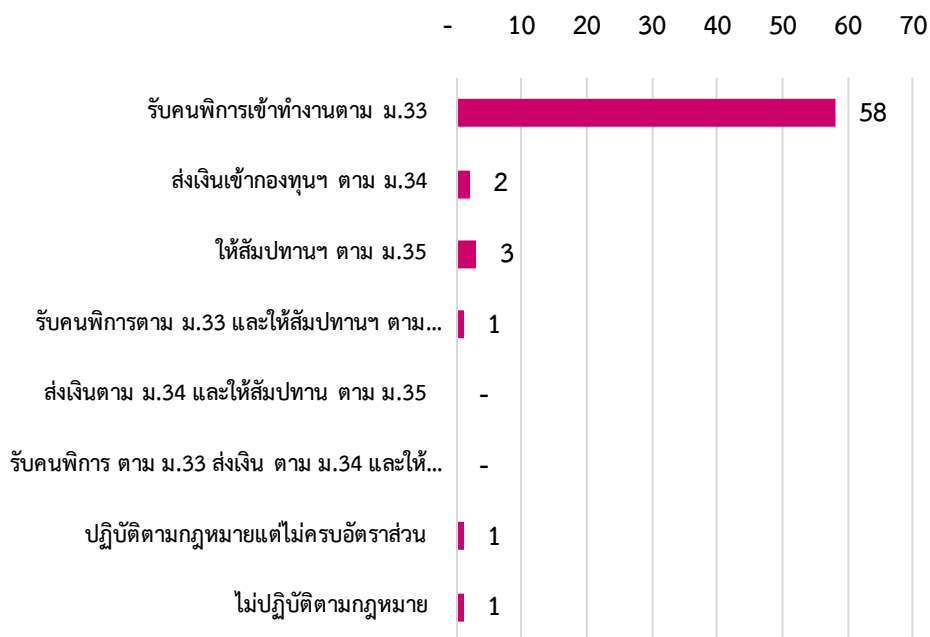
สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน	(หน่วย : แห่ง/คน)
สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป	67
อัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน	141

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

จำนวนการรับคนพิการเข้าทำงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 จำนวน 58 คน รองลงมาให้สัมปทานฯ ตามมาตรา 35 มีจำนวน 3 คน

สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 53 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ

เครือข่ายด้านคนพิการของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เครือข่ายด้านคนพิการ มีศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 59 แห่ง องค์กรด้านคนพิการ จำนวน 11 แห่ง และศูนย์บริการคนพิการจังหวัด จำนวน 1 แห่ง

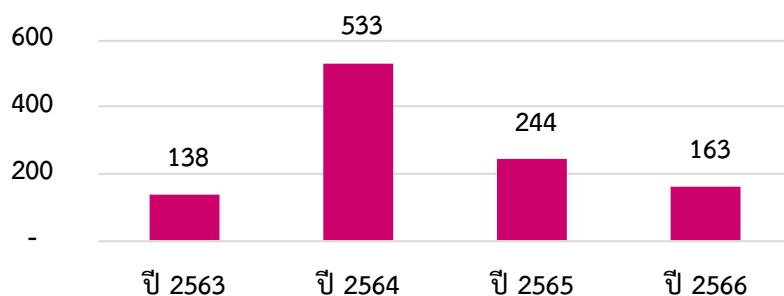
ตารางที่ 49 เครือข่ายด้านคนพิการ

เครือข่ายด้านคนพิการ	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด	1
ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป	59
องค์กรด้านคนพิการ	11

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

ข้อมูลการบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 - 2566 พบว่า ปี 2564 มีการบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในอัตราสูงสุด จำนวน 533 คน และ มีลดลงจนถึงปี 2566 จำนวน 163 คน

การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 54 การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

ข้อมูลการจัดบริการสำหรับคนพิการ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีการให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ จำนวน 25 คน บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) จำนวน 26 คน คนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) จำนวน 27 คน และบรกรล่ามภาษามือ จำนวน 4 คน

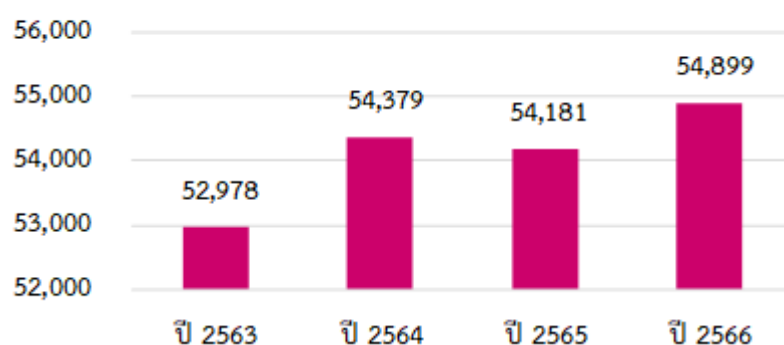
ตารางที่ 50 การจัดบริการสำหรับคนพิการ

การจัดบริการสำหรับคนพิการ	(หน่วย : คน)
การให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ	25
บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	26
คนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	27
บริการล่ามภาษามือ	4

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 – 2566 พบว่า ปี 2566 มีการขอรับเงินเบี้ยคนพิการในอัตราที่สูงกว่าทุกปี จำนวน 54,899 คน และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในทุกปี

จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 55 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

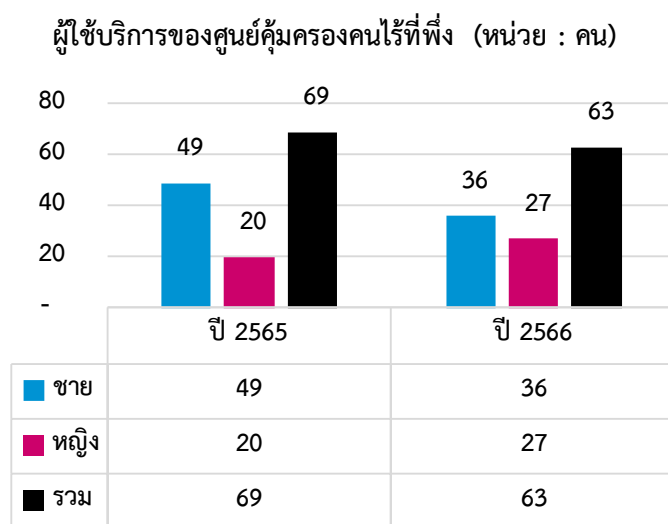
ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ข้อมูลการให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ของจังหวัดนครศรีธรรมราช 2565 – 2566 พบว่า ปี 2566 มีผู้เข้ารับบริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ที่เป็นผู้รับเงินเบี้ยความพิการ จำนวน 63 คน และ ปี 2565 จำนวน 69 คน

ภาพที่ 56 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(2) ผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ข้อมูลผู้แสดงความสามารถจำแนกประเภท ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีจำนวนผู้แสดงความสามารถ จำนวน 65 คน แยกเป็นด้านดนตรี จำนวน 58 คน และด้านการแสดงนาฏศิลป์ จำนวน 7 คน

ตารางที่ 51 จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ผู้แสดงความสามารถ	(หน่วย : คน)
ผู้แสดงความสามารถ ทั้งหมด	65
ด้านการแสดงดนตรี	58
ด้านการแสดงนาฏศิลป์	7
ด้านการแสดงละคร	-
ด้านการแสดงศิลปะ	-
ด้านการแสดงกายกรรม	-
อื่นๆ	-

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(3) จำนวนคนขอทาน

ข้อมูลคนขอทานของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีคนขอทาน จำนวน 63 คน

ตารางที่ 52 จำนวนคนขอทาน

คนขอทาน	(หน่วย : คน)
จำนวนรวม ปี 2566	63

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลการจัดระเบียบคนขอทาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

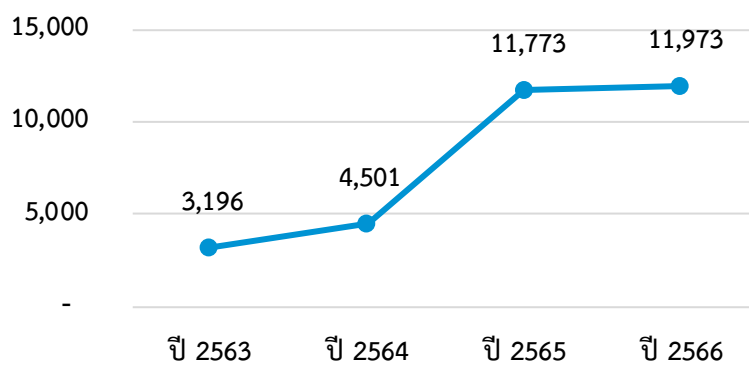
3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อมูลอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ปี 2564 - 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีจำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เพิ่มขึ้นเป็น 11,973 คน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(หน่วย : คน)

ภาพที่ 57 อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อครัวเรือน

ที่มา : ระบบทะเบียนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(2) ภาคิเครือข่าย

ภาคิเครือข่าย ปี 2563 - 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีเครือข่ายองค์กรภาคิรัฐ และองค์กรภาคิธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) สะสม จำนวน 33 แห่ง

ตารางที่ 53 เครือข่ายองค์กรภาคิรัฐและองค์กรภาคิธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)

เครือข่ายองค์กรภาคิรัฐและองค์กรภาคิธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	(หน่วย : แห่ง)
จำนวนสะสมปี 2563 - 2566	33

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

ข้อมูลองค์กรพัฒนาเอกชนของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 องค์กรพัฒนาเอกชน โดยมี มูลนิธิ จำนวน 200 แห่ง สมาคม จำนวน 299 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 25 แห่ง และกลุ่มชมรมฯ จำนวน 7 แห่ง

ตารางที่ 54 องค์กรพัฒนาเอกชน

องค์กรพัฒนาเอกชน	(หน่วย : แห่ง)
มูลนิธิ	200
สมาคม	299
องค์กรสาธารณประโยชน์	25
องค์กรสถานสาธารณกุศล	-
กลุ่มชมรม ฯ	7

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

ข้อมูลองค์กรภาคประชาชน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 องค์กรภาคประชาชน โดยมี สภาองค์กรชุมชน จำนวน 184 แห่ง องค์กรสวัสดิการชุมชน จำนวน 124 แห่ง กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน จำนวน 137 แห่ง และกลุ่มชมรมฯ จำนวน 1,188 แห่ง

ตารางที่ 55 องค์กรภาคประชาชน

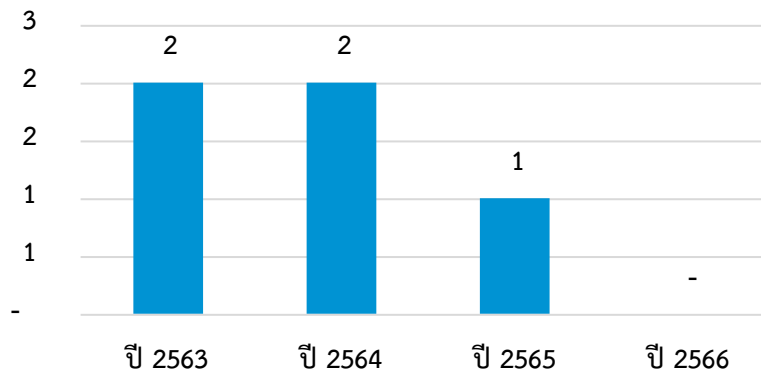
องค์กรภาคประชาชน	(หน่วย : แห่ง)
องค์กรชุมชน	-
สภาองค์กรชุมชน	184
องค์กรสวัสดิการชุมชน	124
กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน	137
กลุ่มชมรม ฯ	1,188

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

ข้อมูลองค์กรสาธารณประโยชน์ ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 ไม่มีองค์กรสาธารณประโยชน์ และปี 2563 – 2565 มีอัตราส่วนที่ลดลง

องค์กรสาธารณประโยชน์ (หน่วย : แห่ง)

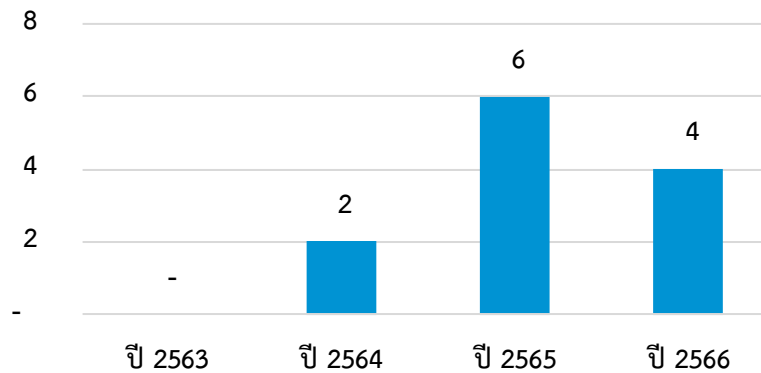

ภาพที่ 58 องค์กรสาธารณประโยชน์

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

ข้อมูลองค์กรสวัสดิการชุมชนของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2564 มีการจัดตั้งองค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 2 แห่ง ปี 2565 จำนวน 6 แห่ง และปี 2566 จำนวน 4 แห่ง

องค์กรสวัสดิการชุมชน (หน่วย : แห่ง)

ภาพที่ 59 องค์กรสวัสดิการชุมชน

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่

4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี 2566 โดยข้อมูลในปี 2566 เป็นการบูรณาการข้อมูลระหว่าง จปฐ 2565 และ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565 โดยข้อมูลในปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า คนจน จำนวน 35,143 คน จากประชากรสำรวจ 877,006 คน ความยากจนสามารถวัดได้ 5 มิติ โดยที่คนจน 1 คน มีปัญหา มากกว่า 1 ด้าน ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ จำนวน 3,277 คน ด้านการศึกษา จำนวน 78 คน ด้านสุขภาพ จำนวน 321 คน ด้านรายได้ จำนวน 31,270 คน และด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ จำนวน 197 คน

ตารางที่ 56 กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ

กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook	ปี 2566
จำนวนคนเปราะบาง	35,143
- ด้านความเป็นอยู่	3,277
- ด้านการศึกษา	78
- ด้านสุขภาพ	321
- ด้านรายได้	31,270
- ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ	197

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบางจากระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-logbook) ปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีจำนวนครัวเรือนเปราะบางทั้งหมด 32,220 ครัวเรือน โดยระดับความเปราะบางของครัวเรือน ระดับ 0 (ครัวเรือนที่ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน แต่เป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย) จำนวน 113 ครัวเรือน ระดับ 1 (ครัวเรือนที่ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน แต่เป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย) จำนวน 12,023 ครัวเรือน ระดับ 2 (ครัวเรือนที่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 1 หรือ 2 คนในครัวเรือน และเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย) จำนวน 18,861 ครัวเรือน และระดับ 3 (ครัวเรือนที่มีผู้มีภาวะพึ่งพิงมากกว่า 2 คน ในครัวเรือน และเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย) จำนวน 1,223 ครัวเรือน

ตารางที่ 57 ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	ปี 2566
จำนวนครัวเรือนเปราะบาง	32,220
ระดับความเปราะบางของครัวเรือน	
- ระดับ 0	113
- ระดับ 1	12,023
- ระดับ 2	18,861
- ระดับ 3	1,223

4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน โดยจังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนครัวเรือนเปราะบาง 32,220 ครัวเรือน การดำเนินงาน และการบูรณาการให้ความช่วยเหลือรายมิติ ดังนี้

มิตินายได้

ได้ให้คำแนะนำในเรื่องของเงินกู้เพื่อประกอบอาชีพของผู้สูงอายุและคนพิการ ให้คำแนะนำการลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และการทำบัญชีครัวเรือน

มิตการศึกษา

แนะนำให้เข้าร่วมโครงการพาน้องกลับมาเรียน สนับสนุนเงินสงเคราะห์ครอบครัวยากจน เงินสงเคราะห์ครอบครัวอุปถัมภ์แก่ครอบครัวที่บิดามารดาเด็กเสียชีวิต

มิตินสุขภาพ

ประสานเครือข่ายด้านสุขภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกันให้คำแนะนำการป้องกันตนเองจาก โควิด 19 กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง กลุ่มผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพในครัวเรือนได้

มิตีความเป็นอยู่

ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คัดเลือกผู้สูงและคนพิการตามรายชื่อใน TPMAP เพื่อพิจารณาโครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุและคนพิการ ประสานบริษัทภายในจังหวัดเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนด้าน CSR ตามโครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

มิตีการเข้าถึงบริการภาครัฐ

สนับสนุนเงินอุดหนุนทุกประเภท รวมถึงแนะนำสิทธิและสวัสดิการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานอื่น ๆ ที่พึงได้รับ ให้ได้รับทราบ พร้อมประสานงานให้ได้รับการบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues

รายงานสถานการณ์สังคมระดับพื้นที่ ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues จังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

1. สถาบันครอบครัวอ่อนแอ ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยข้อมูลจำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมการปกครอง จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีเด็กและเยาวชน ช่วงอายุ 0 – 6 ปี จำนวน 99,500 คน ช่วงอายุ 7 – 17 ปี จำนวน 210,657 คน และ ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 157,824 คน และนอกจากนี้ในปี 2564 มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีทั้งสิ้น 284 คดี ในปี 2565 ลดลงเหลือเพียง 231 คดี และในปี 2566 (เพิ่มขึ้น) ข้อมูลในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 237 คดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ของเด็กและเยาวชนที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าอาจดูว่าจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจ ยังไม่อยู่ในระดับที่เยอะมากเมื่อเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมดที่มีในจังหวัด แต่ถือว่าจำเป็นต้องมีการ ฝ้าระวังและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อไม่เกิดความรุนแรงในด้านต่าง ๆ

2. ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ ข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ จากการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สถานการณ์ พบว่า สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร ร้อยละ 19.82 ถือว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยสมบูรณ์ (Aged Society) คือ สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุ ในพื้นที่เดียวกันและมีอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปที่อยู่จริง ในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน อัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 14 ขึ้นไป นอกจากนี้พบว่า จากการคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2563-2566 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จะติดสังคม ถึงร้อยละ 90 จากปัญหาสังคมผู้สูงอายุมีความสำคัญที่ทุกหน่วยต้องร่วมมือเตรียมความพร้อม ในการดูแลรับมือกับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้เนื่องจากเนื่องจากเป็นกลุ่มเปราะบางที่สำคัญของจังหวัดกลุ่มหนึ่ง ที่ต้องมีแนวทางมาตรการในการดูแล

รายงานผลการช่วยเหลือด้านต่างๆ ตามบริบทพื้นที่

1) เด็กที่ได้รับการช่วยเหลือเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน 989 ครอบครัว จำนวน 1,890 คน เป็นเงิน 1,891,000 บาท

2) การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ปี 2566 จำนวนครอบครัวที่ยื่นขอ 30 ครอบครัว ได้รับอนุมัติ 30 ครอบครัว

3) โครงการเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ลงทะเบียนทั้งหมด จำนวน 100,767 ราย ได้รับสิทธิ จำนวน 100,797 ราย ไม่ได้รับสิทธิ จำนวน 1,881 ราย และสิ้นสุดสิทธิ จำนวน 27,374 ราย

4) คนกู้ยืมกองทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุ ลูกหนี้ปัจจุบัน จำนวน 2,202 ราย ลูกหนี้ปกติจำนวน 303 ราย ค้างชำระ 2-10 งวด จำนวน 680 ราย

5) เงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ปี 2566 มีผู้ยื่นคำขอ 4,958 ราย จำนวนผู้ได้รับเงิน ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี 3,384 ราย เป็นยอดของปี 2565 จำนวน 3,109 ราย ยอดของปี 2566 จำนวน 275 ราย เป็นเงิน 10,152,000 บาท

- 6) ผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงที่อยู่อาศัย จำนวน 71 หลัง เป็นเงิน 2,604,639 บาท
- 7) คนพิการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ จำนวน 75 คน เป็นเงิน 3,000,000 บาท
- 8) คนพิการได้รับการช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ จำนวน 67 คน เป็นเงิน 195,000 บาท
- 9) คนกู้ยืมเงินกองทุนประกอบอาชีพคนพิการ จำนวน 163 คน เป็นเงิน 5,470,000 บาท
ลูกหนี้ปัจจุบัน จำนวน 1,993 ราย ลูกหนี้ปกติ จำนวน 302 ราย ค้างชำระ 2 ถึง 24 งวดขึ้นไป จำนวน 1,535 ราย
ที่ไม่เคยชำระหนี้ จำนวน 156 ราย กู้ปกติ จำนวน 14 ราย และกู้ฉุกเฉิน จำนวน 142 ราย
- 10) สถานประกอบการที่ต้องจ้างงานคนพิการ ตาม มาตรา 33 จำนวน 68 แห่ง

การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม

ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดจันทนนครศรีธรรมราช ประจำปี 2566 พบว่า ประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราชทั้งสิ้น 1,540,953 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 760,886 คน เพศหญิง จำนวน 780,067 คน 296,885 คน ความหนาแน่นของประชากร 154.99 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นช่วงอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 310,157 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 157,824 คน ช่วงอายุ 26 – 59 ปี จำนวน 759,825 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป 305,42 คน และอื่น ๆ จำนวน 7,665 คน จากจำนวนประชากรที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สัดส่วนช่วงอายุ 26 – 59 ปี ของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีสัดส่วนช่วง อายุ 26 – 59 ปี ร้อยละ 49.31 ต่อประชากรทั้งหมดนอกจากนี้ยังพบว่า สถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดมีความหลากหลาย ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ต่อคนทุกช่วงวัย โดยแนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นการฆ่าตัวตาย จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายสูงสุดในปี 2566 จำนวน 982 คน รองลงมา ปี 2565 จำนวน 693 คน ปี 2564 จำนวน 646 คน และ ปี 2563 จำนวน 536 คน โดยมีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 172 คน อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ร้อยละ 11.14 ต่อประชากร 100,000 คน โดยเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ระบุว่า อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ จะต้องไม่เกิน 8.00 จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าประเด็นการฆ่าตัวตายในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชต้องมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ รวมทั้งหาแนวทางในการป้องกันแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงในระดับพื้นที่ต่อไป

ประเด็นภาวะการมีงานทำ ในปี 2566 ข้อมูลสถานการณ์กำลังแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี 2566 มีกำลังแรงงาน จำนวน 857,830 คน เพศชาย 471,042 คน เพศหญิง 386,788 คน โดยทุกปีสัดส่วนกำลังแรงงานชายสูงกว่ากำลังแรงงานหญิง จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2566 พบว่า จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 354,906 คน แยกเป็น เพศชาย จำนวน 111,481 คน เพศหญิง จำนวน 243,424 คน โดยสัดส่วนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานหญิงสูงกว่ากำลังแรงงานชาย ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40 มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2566 ผู้ประกันตนมาตรา 39 มีอัตราต่ำสุด จำนวน 20,137 คน และจำนวนผู้ประกันมาตรา 33 มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปี โดยในปี 2563 จำนวน 65,616 คน ปี 2564 จำนวน 67,408 คน ปี 2565 จำนวน 68,019 คน และจำนวนสูงสุดในปี 2566 จำนวน 69,191 คน จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าประเด็นภาวะการมีงานทำ และกลุ่มแรงงานในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ควรมีมาตรการในช่วยส่งเสริมสนับสนุนทุกกลุ่มแรงงานให้มีศักยภาพเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นเด็กและเยาวชน จำนวนเด็กและเยาวชนปี 2566 มี จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิดของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่า จำนวนเด็กแรกเกิดสูงสุดในปี 2563 จำนวน 13,653 คน อัตราร้อยละ 8.79 รองลงมาปี 2564 จำนวน 13,058 คน อัตราร้อยละ 8.44 และต่ำสุด ในปี 2565

จำนวน 11,757 คน อัตราร้อยละ 7.61 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กสูงสุดในปี 2563 ร้อยละ 27.35 รองลงมา ปี 2564 ร้อยละ 26.98 และต่ำสุดในปี 2566 ร้อยละ 25.76 ข้อมูลจำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมกิจการเด็กและเยาวชน ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่าเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสูงสุดในช่วงอายุ 0 – 17 ในปี 2563 จำนวน 908 รองลงมา ปี 2566 จำนวน 787 คน และต่ำสุด ในปี 2565 จำนวน 73 สำหรับช่วงอายุ 18 – 25 ปี สูงสุดในปี 2563 จำนวน 10 คน รองลงมา ปี 2564 จำนวน 10 คน และในปี 2566 ไม่มีเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดในช่วงอายุ 18 – 20 ปี จำนวนเด็กและในครอบครัวอุปถัมภ์ โดยมีเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 60 คน และครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 58 ครอบครัว มีจำนวนเด็กกำพร้า 2 คน เด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 10 – 14 ปี สูงสุด ในปี 2566 มีอัตราการเกิดมีชีพร้อยละ 0.29 รองลงมา ปี 2563 ร้อยละ 0.52 และต่ำสุดในปี 2564 ร้อยละ 0.40 และ ปี 2564 ร้อยละ 0.40 สำหรับเด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 15 – 19 สูงสุดในปี 2563 ร้อยละ 16.90 รองลงมาปี 2564 ร้อยละ 15.78 และต่ำสุดในปี 2566 ร้อยละ 11.71 ทั้งนี้ เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษจำนวนทั้งสิ้น 48,385 คน แยกเป็นนักเรียนยากจน จำนวน 17,315 คน และนักเรียนยากจนพิเศษ จำนวน 31,070 คน ในบางประเด็นและลดลงในบางประเด็น แต่ก็ประชากรกลุ่มนี้ต้องมีการดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นกลุ่มเริ่มต้นที่ต้องเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศในอนาคต

จากภาพรวมข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าประชากรทุกช่วงวัยในพื้นที่มีความสำคัญ ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการดูแลและเฝ้าระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเปราะบางในสังคมเพื่อลดปัญหา เนื่องจากกลุ่มเปราะบางมีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่นในสังคมเกือบทุกด้าน

6.1 บทสรุป

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด คาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม และผลกระทบในเขตพื้นที่ นำประเด็นในพื้นที่และประเด็นเร่งด่วน แจกแจงต่อไปยังกลไกในของพื้นที่ นำไปสู่ การเฝ้าระวังภัยทางสังคม รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่ เนื้อหาประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 บทนำ

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี 2567 เนื้อหาประกอบด้วยสถิติการ ให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงาน แวดล้อมกระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคม อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ประมาณ 9,942,502 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6,214,064 ไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 2 ของภาคใต้ และอันดับที่ 16 ของประเทศ มีจำนวน 23 อำเภอ 184 ตำบล มีจำนวน ประชากรทั้งสิ้น 1,540,953 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 760,886 คน เพศหญิง จำนวน 780,067 คน 296,885 คน ความหนาแน่นของประชากร 154.99 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นช่วงอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 310,157 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 157,824 คน ช่วงอายุ 26 – 59 ปี จำนวน 759,825 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป 305,42 คน และอื่น ๆ จำนวน 7,665 คน

2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีมีหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ จำนวน 297 แห่ง มีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 3 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 19 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล 251 แห่ง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 23 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยสัดส่วน พยาบาลต่อประชากร 100,000 คน เพิ่มขึ้นเป็น 235 คน แพทย์ 211 คน ทันตแพทย์ 25 คน เภสัชกร 25 คน ต่อประชากร 100,000 คน มีเพียง และสัดส่วนเตียงในสถานพยาบาล ต่อประชากร 100,000 คน ในปี 2564 มีจำนวน 3,313 คน และปี 2564 มีจำนวน 3,735 คน ซึ่งถือว่ามีความเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ในปี 2564 จำนวน 122,494 บาท ค่า GPP จำนวน 122,494 บาท อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ร้อยละ 3.70 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน

จำนวน 31,053 บาท และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำนวน 204,609 บาท แยกเป็น หนี้สินกู้ยืมเพื่อใช้จ่าย ในครัวเรือนสูงสุด 74,753 บาท รองลงมาคือ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน 67,572 บาท และเพื่อใช้ทำการเกษตร 30,391 บาท โดยสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคมีแนวโน้มลดลงทุกปี โดยในปี 2562 - 2565 มีความเสมอภาคของรายจ่าย ร้อยละ 0.322 ร้อยละ 0.312 ร้อยละ 0.308 และร้อยละ 0.307 ตามลำดับในปี 2566 มีจำนวนกำลังแรงงานรวม 857,830 คน เพศชาย 471,042 คน เพศหญิง 386,788 คน จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 354,906 คน เพศชาย 111,481 คน เพศหญิง 243,424 คน อัตราการว่างงาน จำนวน 12,574 คน เพศชาย 4,981 คน เพศหญิง 7,593 คน

2.4 ประเด็นด้านการศึกษา

(ปีการศึกษา 1/2566) มีสถานศึกษาในระบบ นอกระบบ รายสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 1,626 แห่ง แยกเป็น สถานศึกษาในระบบ จำนวน 1,303 แห่ง และ สถานศึกษานอกระบบจำนวน 23 แห่ง และเด็ก ที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนสูงสุด 112,663 คน รองลงมาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น จำนวน 55,160 คน ต่ำสุดในระดับเตรียมอนุบาล จำนวน 17,185 คน โดยอยู่ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงสุด รองลงมาสถานศึกษาสังกัดเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ รวมทั้งสิ้น 1,325 แห่ง แยกเป็นสถานศึกษาในระบบ จำนวน 1,303 แห่ง และสถานศึกษานอกระบบ จำนวน 23 แห่ง ทั้งนี้เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษจำนวนทั้งสิ้น 48,385 คน แยกเป็นนักเรียนยากจน จำนวน 17,315 คน และนักเรียนยากจนพิเศษ จำนวน 31,070 คน นักเรียนด้อยโอกาส ทั้งหมดจำนวน 98,245 คน โดยจำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส 3 อันดับแรก เป็นเด็กยากจน 97,579 คน เด็กที่มีความด้อยโอกาสมากกว่าหนึ่งประเภท 345 คน และเด็กกำพร้า 233 คน ตามลำดับ

2.5 ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปี 2566 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ จำนวนทั้งสิ้น 589 คน เพศชาย จำนวน 328 คน เพศหญิงจำนวน 178 คน อัตราคดี 38 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ใน อันดับที่ 45 ของประเทศ การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มีจำนวนรวม 1,969 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 1,136 คน เพศหญิง จำนวน 599 คน มีอัตราส่วน 128 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และ อยู่ในอันดับที่ 39 ของประเทศ การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 29,475 คน มีอัตราส่วน 1,914 คดี ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน และอยู่ในอันดับที่ 14 ของประเทศ

2.6 ด้านที่อยู่อาศัย

ข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พบว่า ในปี 2566 มีกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวน 346 แห่ง แยกเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 165 แห่ง และ สภาองค์กรชุมชน จำนวน 181 แห่ง และระหว่าง ปี 2563 – 2566 พบว่า จำนวนบ้านพอเพียงชนบทรวมทั้งสิ้น 2,342 แห่ง โดยสูงสุดในปี 2565 จำนวน 713 แห่ง รองลงมา ปี 2564 แห่ง จำนวน 673 แห่ง และต่ำสุดในปี 2566 จำนวน 460 แห่ง

ส่วนที่ 3 สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด

3.1 ด้านเด็กและเยาวชน

ร้อยละของเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงที่สุดส่วนมีอัตราเพิ่มขึ้น และลดลงในปี 2566 โดยปี 2563 ร้อยละ 59.80 ปี 2564 ร้อยละ 62.57 ปี 2565 ร้อยละ 65.31 และมีอัตราลดลง ในปี 2566 ร้อยละ 63.33 เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษจำนวนทั้งสิ้น 48,385 คน แยกเป็นนักเรียนยากจน จำนวน 17,315 คน และนักเรียนยากจนพิเศษ จำนวน 31,070 คน จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ระหว่างปี 2563 - 2566 พบว่า จำนวนเด็กแรกเกิดสูงสุดในปี 2563 จำนวน 13,653 คน อัตราร้อยละ 8.79 รองลงมาปี 2564 จำนวน 13,058 คน อัตราร้อยละ 8.44 และต่ำสุดในปี 2565 จำนวน 11,757 คน อัตราร้อยละ 7.61 ระหว่างปี 2536 – 2566 พบว่า อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กสูงสุดในปี 2563 ร้อยละ 27.35 รองลงมา ปี 2564 ร้อยละ 26.98 และต่ำสุดในปี 2566 ร้อยละ 25.76

ในบางประเด็นและลดลงในบางประเด็น แต่ก็ประชากรกลุ่มนี้ต้องมีการดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นกลุ่มเริ่มต้นที่ต้องเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน มีจำนวน 1,260 คน และเด็กที่ได้รับเงินสงเคราะห์ฯ มีจำนวน 1,502 คน ในพื้นที่มีจำนวนสถานเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น 208 แห่ง

3.2 ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2566 พบว่า สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุสูงสุดในช่วง 26 – 59 ปี จำนวน 377,644 คน รองลงมา อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 172,463 คน ช่วงอายุ 0 -17 ปี จำนวน 150,482 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 76,593 คน และต่ำสุด อื่น ๆ จำนวน 2,885 คน โดยประชากรหญิง จำนวน 780,067 คน ประชากรทั้งหมด 1,540,953 คน สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 50.62 ระหว่างปี 2563 – 2566 พบว่า ครอบครัวที่มีการจดทะเบียนสมรส หย่าร้าง สูงสุดในปี 2565 จดทะเบียนสมรส 5,990 คน จดทะเบียนหย่า 2,752 คน อัตราการหย่าร้างร้อยละ 45.94 และในปี 2566 มีการจดทะเบียนสมรส 5,437 คน จดทะเบียนหย่า 2,692 คน อัตราการหย่าร้างร้อยละ 49.51 จำนวนครอบครัวที่สำรวจ 750 ครอบครัว มีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม ร้อยละ 73

3.3 ด้านคนพิการ

ข้อมูลคนพิการต่อประชากร จำแนกช่วงอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 – 2566 พบว่า ปี 2566 มีจำนวนคนพิการต่อประชากรเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 32,846 คน โดยจำนวนคนพิการที่ได้รับจดทะเบียนต่อจำนวนประชากร ร้อยละ 3.67 พบว่าคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ 5 อันดับแรก คือ ทางกายเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 27,481 คน รองลงมา ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 11,809 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 4,573 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 4,558 คน และทางการมองเห็น จำนวน 3,788 คน

3.4 ด้านผู้สูงอายุ

สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 สัดส่วนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 305,482 คน ต่อประชากรรวมทั้งหมด จำนวน 1,540,953 จากข้อมูลที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ของกระทรวงสาธารณสุขเพิ่มขึ้นจากทุกปี จำนวน 198,831 คน สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 19.82 แรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด โดยผู้มีงานทำ จำนวน 834,170 คน ในจำนวนดังกล่าวมีผู้สูงอายุที่ทำงาน จำนวน 257,244 คน คิดเป็นร้อยละ 30.84 ของผู้มีงานทำ และมีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก จำนวน 160 คน

3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ของจังหวัดนครศรีธรรมราช 2565 – 2566 พบว่า ปี 2566 มีผู้เข้ารับบริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ที่เป็นผู้รับเงินเบี้ยความพิการ จำนวน 63 คน และปี 2565 จำนวน 69 คน มีจำนวนผู้แสดงความสามารถ จำนวน 65 คน แยกเป็นด้านดนตรี จำนวน 58 คน และด้านการแสดงนาฏศิลป์ จำนวน 7 คน

3.6 ภาคิเครือข่าย/ สวัสดิการสังคม

ปี 2566 มีจำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เพิ่มขึ้นเป็น 11,973 คน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ภาคิเครือข่าย ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐ และองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) สะสม จำนวน 33 แห่ง องค์กรพัฒนาเอกชน โดยมี มูลนิธิ จำนวน 200 แห่ง สมาคม จำนวน 299 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 25 แห่ง และกลุ่มชมรมฯ จำนวน 7 แห่ง และองค์กรภาคประชาชน โดยมี สภาองค์กรชุมชน จำนวน 184 แห่ง องค์กรสวัสดิการชุมชน จำนวน 124 แห่ง กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน จำนวน 137 แห่ง และกลุ่มชมรมฯ จำนวน 1,188 แห่ง

ส่วนที่ 4 สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues) ในระดับจังหวัด

4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่

ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปี 2566 โดยข้อมูลในปี 2566 เป็นการบูรณาการข้อมูลระหว่าง จปฐ 2565 และบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565 โดยข้อมูลในปี 2566 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า คนจน จำนวน 35,143 คน จากประชากรสำรวจ 877,006 คน ความยากจนสามารถวัดได้ 5 มิติ โดยที่คนจน 1 คน มีปัญหา มากกว่า 1 ด้าน ดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ จำนวน 3,277 คน ด้านการศึกษา จำนวน 78 คน ด้านสุขภาพ จำนวน 321 คน ด้านรายได้ จำนวน 31,270 คน และด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ จำนวน 197 คน

4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues

รายงานสถานการณ์พื้นที่ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues จังหวัด

1. สถาบันครอบครัวอ่อนแอ ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยข้อมูลจำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากกรมการปกครอง จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2566 มีเด็กและเยาวชนอายุ 0 – 6 ปี จำนวน 99,500 คน 7 – 17 ปี จำนวน 210,657 คน และ 18 – 25 ปี จำนวน 157,824 คน และนอกจากนี้ในปี 2564 มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีทั้งสิ้น 284 คดี ในปี 2565 ลดลงเหลือเพียง 231 คดี และในปี 2566 (เพิ่มขึ้น) ข้อมูลในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 237 คดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าอาจดูว่าจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจยังไม่อยู่ในระดับที่เยอะมากเมื่อเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมดที่มีในจังหวัด แต่ถือว่าจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อไม่เกิดความรุนแรงในด้านต่าง ๆ

2. ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ ข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ พบว่า ปี 2566 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวน 157,979 คน รองลงมาคือ อายุระหว่าง 70 – 79 ปี จำนวน 90,530 คน และ อายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 56,973 คน ตามลำดับผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 305,482 คน ต่อประชากรรวมทั้งหมด 1,540,950 คน สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร ร้อยละ 19.82 ถือว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) นอกจากนี้ยังพบว่า จากการคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ของกระทรวงสาธารณสุข ปี 2563-2566 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะติดสังคม ถึงร้อยละ 90 และการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

รายงานผลการช่วยเหลือด้านต่างๆ ตามบริบทพื้นที่ ตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- 1) เด็กที่ได้รับการช่วยเหลือเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน
- 2) การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
- 3) โครงการเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ลงทะเบียนทั้งหมด
- 4) เงินกู้ยืมกองทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุ
- 5) เงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี
- 6) ผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงที่อยู่อาศัย
- 7) คนพิการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ
- 8) คนพิการได้รับการช่วยเหลือเงินสงเคราะห์
- 9) คนกู้ยืมเงินกองทุนประกอบอาชีพคนพิการ
- 10) สถานประกอบการที่ต้องจ้างงานคนพิการ ตาม มาตรา 33

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรพัฒนาฐานข้อมูลกลางที่บูรณาการร่วมกันทุกหน่วยงานตั้งแต่ระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ภาครัฐหรือข่ายที่เกี่ยวข้อง เน้นด้านการพัฒนาสังคมเป็นหลักและแก้ไขปัญหาทางสังคมร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือการดำเนินงานในประเด็นทางสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดช่วงวัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

3) ศึกษาแนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม โดยนำบริบทความเสี่ยงอื่น ๆ มาร่วมวิเคราะห์ อาทิ การวิเคราะห์กลุ่มคนเปราะบางในสังคม เพื่อวางแผนช่วยเหลือดูแลให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

1) ควรสนับสนุนให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้นำการขับเคลื่อนงานสถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ รวมทั้งภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

2) พัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดทำสถานการณ์ทางสังคมในระดับพื้นที่ให้เป็นระบบเดียวกันทุกพื้นที่แม้จะมีบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน

3) ควรส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ให้ความสำคัญของการนำข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมไปเป็นแนวทาง มาตรการ ปรับใช้ในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

4) ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม อาทิ ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมในอนาคต

ภาคผนวก

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ตั้ง : ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

โทร. ๐ ๗๕๓๕๖๑๖๕ , ๐ ๗๕๓๕ ๕๕๑๑, ๐ ๗๕๓๕๖๘๕๖

โทรสาร. ๐ ๗๕๓๕ ๑๐๒๖

E-mail: Saraban.nakhonsithammarat@m-society.go.th

ที่อยู่เว็บไซต์ [http: || nakhonsithammarat.m-society.go.th](http://nakhonsithammarat.m-society.go.th)